«Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!»

Энгиэли

2011 сыл Атырдьах ыйын 20 күнэ Субуота №99-100 (10527)

1935 сыл алтынныы 5 күнүгэр төрүттэммитэ • Нам улууһун хаһыата • 1996, 2005, 2009 сылларга «Сыл бастыҥ хаһыата»

Хайдах олордугут, ыаллар?

ХОТУУР ОРТОТО — ТАРАҒАНАҒА

Көбөкөн нэһилиэгэр уопсайа 5 бааһынай хаһаайыстыба үлэлиир. Ол курдук „Тыа" б/х оҕуруот аһынан уонна сылгы иитиитинэн дьарыктанар, "Лена", "Сайылык", „Үүнэр олох", „Охлопков" ынах сүөһү, „Баһыкы" ТХПК сылгы иитиллэр.

Нэһилиэккэ 1201 га сир оттоммут. Ол 1362 т тэҥнэспит. Былаан — 1506 т. Бу – 87%. Илин эҥэр улуустарга от аанньа үүммэккэ, бу күннэргэ Мэҥэ-Хаҥалас Табаҕатыттан отчуттар кэлэн, Тыыллыма кытылыгар оттуу сылдьаллар. Оттон өрүс арыытыгар оттуу сылдьар „Баһыкы" ТХПК былааннаммыт 250 т толорбут. Уус-Алданнары кытта дуогабардаспыт 100 т эмиэ бүтэрбит. Кооператив салайаччыта С.Н. Ноговицын маннык кэпсиир: „ Быйыл оттуурга анабыт курдук сайын кэлэн аһан эрэр. Хаачыстыба үчүгэй. Руломну таһынан 20 кэбиһиилээх оттоохпут. Үс тыраахтырдаахпыт, алтыабыт. Бу билигин Чолоох диэн сиргэ сылдьабыт. Сирбитин бүтэрдибит, былаан туолла. Сакаас баар буоллаҕына, баҕар өссө оттуохпут. Хаһаайыстыба 2008 с. тэриллибитэ. 300-кэ сылгылаахпыт, 158 биэлээхпит. Куһаҕана диэн, анабыл сирбит суох. Онон чааһынай дьон сирин кэрийэн оттуубут. Быйыл Чомчоҕой, Дьаанда, Чолоох диэн өрүс арыыларыгар оттоотубут. Баржанан көһөр буолан, үгүс оросуоту көрсөбүт. Билигин былырыктэр.

Кытыы сир түбүктэрэ

Олохтоохтор күннээҕи түбүктэрин тэҥэ, нэһилиэк уопсай үлэтэ-хамнаһа оргуйан олорор. Баһылык К.Н. Ноговицын кэпсээбитинэн, үгүс тутуу, өрөмүөн ыытыллар. Ол курдук гаражтаах депо дьиэтин туталлар.

Ааспыт сылтан саҕалаабыттар, быйыл күһүн бүтэрэр соруктаахтар. Үбэ-харчыта нэһилиэк бюджетиттэн тыырыллыбыт. Биир улахан үлэ баанньык хочуолунайыгар күүтүллэр. ОДьКХ дьиэ иһин монтажтаатаҕына, саҥа хочуолунай тутуллуоҕа. Бэлиэтээн эттэххэ, ааспыт кыһын баанньыктарын үлэлэппэккэ, эрэй бөҕөтүн көрсүбүттэр. Онон быйыл саҥа хочуолунай тутан үлэлэтэр былааннаахтар. „Үтүө дьыала" хамсааһын чэрчитинэн, КСК тутуутун саҕалаабыттар. Фундаменын тэлгэппиттэр, 300 куб мас бэлэмнээбиттэр. Ол эрэн сүбэлэһэн баран, сыныьанар кииннэригэр капитальнай өрөмүөн ыытан, акылаатын, муостатын бүтүннүү уларытан, сыһыары спортивнай саала тутарга быһаарыммыттар. Үлэни аны күһүн саҕалыахтара. Улахан тутуулардан 2012 с. республикатааҕы „Үтүө дьыала" хамсааһыҥҥа киирэрин туруорсаллар. Онуоха диэри кулуун кырдьаҕастар балаҕаннарыгар дьукаахтаһыа. Оскуола ититэр ситимин өрөмүөнүгэр 380 тыһ. солк. суумалаах үлэ ыытыллара күүтүллэр.

Кыралаан да буоллар, олорор дьиэ тутуллар. Холобура, билигин икки ыал дьиэ тутта сылдьар. Эдэр ыалы дьиэнэн хааччыйыы программанан уочаракка 5 ыал баар. Тыа хаһаайыстыбатын эдэр специалистарын дьиэлиир анал программанан биир ыал дьиэ туттаары бэлэмнэнэр. Быйыл сааскы, сайыҥҥы баһаардар Көбөкөнү таарыйбатахтар. Ол да буоллар бөһүөлэк тулата 15 м кэтиттээх просеканан эргитиллэн, 1,5 м кэтиттээх булуугунан тартарбыттар.

Тараҕана уута

Киэҥ-куоҥ Тараҕана сирэ-уота уунан туолан турбута хаһыс да сылыгар барда. Мэччирэҥ мэлийэн ыаллар кэтэх хаһаайыстыбаларын эһэлларэ элбээбит. Үүт лаппа аччаабыт. Ууну, сыл аайы, кыралаан да буоллар ыыталлар. Быйыл республикатааҕы мелиорация управлениетын көмөтүнэн 600 тыһ. солк. суумалаах үлэни оҥорбуттар. Ол курдук отунан-маһынан туолбут каналлары ыраастаабыттар. „Баһыкы" ТХПК базатыгар Кэйиҥэстээххэ 500 м уһуннаах канал хастаран уу таһымын намтаппыттар. Нам улууһун дьаһалтата 200 тыһ. солк. тыыран, бырайыак оҥоһуллан, күттүөннээх үлэ саҕаланарыгар эһиил киирсээри бэлэмнэнэллэр.

Оттон „Тараҕана" кооператив 2008 с. Тараҕанаҕа тахсан урукку сайылыгы сөргүтэн, бэйэтин күүһүнэн 100 төбөҕө хотон туттан, 90 ынаҕы ыабыт. Ол гынан баран, бу сыл күһүнүгэр ууга баран, атырдьах ыйыгар бөһүөлэккэ көһөн киирэргэ күһэллибитэ. Икки сыл Фрунзеҕа сайылыы сатаабыт. Уута суох эрээри, киһи олороругар, үлэлиириҥэр усулуобуйа ончу суох буолан, быйыл барбатахтар. Бу саас ынах ыыр аппарат ылбыттар да, туруорар сирдэрэ суох буолан, кэлбитинэн турар. Салгыы кооператив салайааччыта Е.С. Петрова маннык санаатын үллэстэр: „Бастаан олус үчүгэй настырыанньалаах, сайылык тэринэн үлэлиириҥэ улахан баҕалаах саҕалаабыппыт. Ол ыра санаа, өрө көтөҕүллүү билигин уостан эрэриттэн хомойобун. Бэйэбит күүспүтүнэн туттубут хотоммут хаалбытыттан, паайдаах элбэх ыал сүөһүтүн эһэн эрэриттэн санаабыт түһэр. Тулабыт – уу. Мэччирэҥ суох, туттарар үүппүт кээмэйэ сылтан сыл аччыыр, онон икки бүк кыраны туттарар буоллубут. Быйыл Фрунзеттан 9 ыал эбиллэн 24-кэ тиийдибит. Дьиҥэр, уу түстэҕинэ бөһүөлэк киһитэ барыта ынаҕын биһиэхэ биэриэх буолар. Онон нэһилиэнньэ сүбэлэһэн баран аны саас бары „Тараҕана" кооперативка киирэргэ сүбэлэстилэр. Мантан инньэ кураан дьыллар саҕаланаллар диилээр, онон уу түһэригэр уонна олохтоох дьаһалтабытыгар үлэ усулуобуйатын тэрийиэ диэн эрэнэбит".

Л. УВАРОВСКАЯ

Хаартыскаҕа: С.Н. Ноговицын күүстээх звенота, арыы-үүт сыаҕын салайааччыта Л.И. Лукинова

Биһиги акциябыт

«УЛУУС КИИНЭ — УЛУУС СИЭРКИЛЭТЭ»

Аптека дьиэтэ сылтан-сыл тупсан иһэр. Былырыын ис өттүн саҥардыбыт эбит буоллахтарына, быйыл тиэргэннэрин тупсара сылдьаллар.

Оһуор-мандар киэргэллээх, бэйэтин кэмигэр кыраһыабай дьиэ, билигин хонтуора буолан турар. Манна чааһынай дьон олороро буоллар бу курдук кирдээх, ыһыллыбыт-тоҕуллубут көстүүлэниэ суоҕа этэ.

Парковай уулусса биир мааны көстүүлээх дьиэтэ.

Ленскэй уулусса. Маннык олбуор бу уулуссаҕа соҕотох буолбатах...

Улуус мунньаҕын сессиятыгар

БЭЙЭНИ САЛАЙЫНЫЫ БАРЫСТААХ

Атырдьах ыйын 18 күнүгэр ыытыллыбыт „Нам улууһа” МТ улуустааҕы сэбиэтин депутаттарын 7-с сессията 3 боппуруоһу быһаарда.

Бастакынан, „Туспа государственнай боломуочуйалары тэрийиигэ тыа хаһаайыстыбатын оҥорон таһаарыытын өйүүргэ „Нам улууһа” МТ бюджетиттэн субсидия бэриллиитин бырааб ылаларын туһунан” 2011 с. муус устар 21 күнүнээҕи улуус депутаттарын сэбиэтин сессиятын быһаарыытыгар уларытыылары уонна эбиилэри киллэрии туһунан боппуруос дьүүлэннэ.

Иккис боппуруоска, „Единэй сакаасчыт сулуспата” диэн МКТ тэриллэрин туһунан, бу тэрилтэ салҕаччыта Г.В. Гуляев иһитиннэрдэ. Тэрилтэ улууспутугар тутуллар улахан объектары хонтуруоллуур сүрүн сакаасчыт буолуохтаах. Биэс анал үрдүк идэлээх үлэһиттэрдэнэн, тутууга 8 көрүҥү хонтуруоллуурга көҥүл ылыахтаах. Улууска маннык тэрилтэ үлэлээтэҕинэ үтүө өрүтэ үгүс буолар: билиҥҥи тутууларбыт нолуоктара барыта куоракка бара турар эбит буоллаҕына, аны нолуок улууспут бюджетигэр хаалыахтаах, бу кыра суума буолбатаҕа чуолкай; сакаасчыт бэйэтин дьонун аҕалан үлэлэтэр эбит буоллаҕына, аны олохтоох дьоммутун үлэлэтэр кыахтанабыт. 2014 с. ыытыллар тутууларга бу тэрилтэ сүрүн сакаасчыт буолуоҕа. Депутаттар бары бу боппуруоһу өйөөтүлэр уонна сүрдээх эппиэтинэстээх, туһалаах тэрилтэ арыллыбытынан эҕэрдэлээтилэр.

Үһүс боппуруоһунан ОДьКХ министерствоҕа буолбакка, бэйэбит улууспут бас билиитигэр көһөн „Намкоммунтеплоэнерго” диэн ОАО буоларын туһунан улуус баһылыга А.И. Ильин быһаарда. Итиибитин, тупсаран оҥоруубутун бэйэбит салайыннахпытына, барыһырабыт. Бу чааһынай тэрилтэ буолбатах, муниципальнай тэрилтэ буолар, учредителинэн „Нам улууһа” МТ буолар. Республикабыт үрдүнэн бу боломуочуйаны Нам эрэ улууһугар биэрбиттэрэ тоҕоостоох, биһиги ОДьКХ – быт үчүгэй туруктаах, биир бастыҥ үлэлээх тэрилтэ. Бэйэбит салайыннахпытына, экономия тахсан, коммунальнай хаһаайыстыбабыт сайдыахтаах, тупсарыы, саҥардыы үлэтэ ыытыллар кыахтаныа. Төлөбүр сыанатын син биир республикатааҕы хамыыһыйа быһаарар, ол эрэн итиибитин хаһан холбуурбутугар куораттан көҥүл кэтэспэт буолуохпутун сөп. Онон 2012 с. тохсунньу 1 күнүттэн ОДьКХ -ны «Нам улууһа» МТ салайыаҕа. Бу бырайыагы бары биир куолаһынан ылыннылар.

Түмүккэ, бюджеккэ сыһыаннаах боппуруостары көрдүлэр. Нам улууһугар сүөһү иитиитигэр лимиити үрдэтии туһунан дьүүллэстилэр. Уопсайа хас да салааҕа 10 мөл. солк. эбии киллэриини депутаттар бары биир куолаһынан ылыннылар. Эбии дохуоту улуус бюджетигэр киллэриини бары ылыннылар. Онтон „Ленскэй нэһилиэк” МТ Нам селотугар спортзал тутулларыгар «Алмазэргиэн баан» нөҥүө 5 мөл. солк. суумаҥы ыларыгар „Нам улууһа” МТ гарант буоларыгар дьүүлэһиини быһаардылар. Депутаттар тутуу мээнэ саҕаламмат, муниципальнай спортзал тутуллуутун өйүөххэйиҥ диэн тыл көтөхтүлэр.

А. СЫРОМЯТНИКОВА

Спорт — дьулуур, спорт — тулуур

ДЭГИТТЭР СПОРТСМЕН

Үөдэй нэһилиэгэ бастыҥ, чулуу спортсменнарынан аатырар. Нэһилиэккэ спортивнай суолу аан маҥнайгынан арыйбыт түөрт бииргэ төрөөбүттэр Егор, Лев, Иннокентий, Дмитрий Яковлевтар буолаллар. Олор истэриттэн олоҕун спорка анаабыт чаҕылхай киһи туһунан чугас аймаҕа Полина Ивановна Кельциева ахтыытыттан сырдатарга сананным. Кини — Иннокентий Гаврильевич Яковлев. 1932 сыллаахха Үөдэй нэһилиэгэр элбэх оҕолоох дьиэ кэргэҥҥэ төрөөбүтэ. Аҕата төрүт Үөдэй олохтооҕо Гаврил Тихонович Яковлев, ийэтэ Мэҥэ-Хаҥалас Төҥүлүтүн Таратыттан төрүттээх Парасковья Николаевна (Обутова) Яковлева. Иннокентий Гаврильевич кыра оҕо саһыттан сэрии ыар кэмнэригэр тулаайахсыйыы, аччыктааһын, тоҥуу-хатыы, олох бары кыһалҕаларын, эрэйин-муҥун билэн улааппыт киһи буолар. Сэрии алдьархайа оҕустаҕа, кини доруобуйатынан алтыс кылааска улаханнык ыалдьан бэйэтин кыаммат буола сылдьыбыттаах. Ол кэмнэргэ, үрүҥ ас кинини абыраабыта. Суорат, тар, иэдьэгэй, биэ үүтэ, кымыһа, бэс мас сутуката — күннээҕи аһылык эмп-томп буолбута. Ыарыытын умнан, дойдутун күөх хонуутугар күөлэһийэ оонньоон, сүүрэн-көтөн киһи-хара буолбута. Оччолортон атах оонньуутун сөбүлүүрэ. 1945 с. Кыайыы ыһыаҕар оҕолорго 100 м сүүрэн кыайан тахсыбыта, бастакы ситиһиитэ ол этэ. Өрөгөйдөөх Кыайыы күнэ кыым саҕан, инникигэ элбэх эрэли үөскэтэн, кинини ити курдук сүрэхтээбитэ. Армия кэккэтигэр доруобуйатын туругунан ыытыа суохтаахтарын үрдүнэн, бэйэтэ көрдөһөн барар. Айылҕаттан дэгиттэр талааннаах саха уолун бэлиэтии көрөннөр Камчатка уобалаһын байыаннайдарын күрэхтэһиитигэр хамаанда састаабыгар киллэрэллэр. Онтон ылата бэйэтин күүстээх санаатынан, тулуурунан, дьулуурунан, кыаҕынан кыайыы үрдүк чыпчаалларын ситиспитэ. Армия кэнниттэн дойдутугар Үөдэйгэ кэлэн тустуу секциятын арыйар. Үөрэтэр оҕолоро оройуоннааҕы спартакиадаҕа өрүү инники күөҥҥэ сылдьаллара. Кэлин ССРС спордун маастардара, Советскай Союз чемпионнара буола үүммүттэрэ. 1963 с. көҥүл тустууга республикаҕа анал орто үөрэх тэрилтэлэрин күрэхтэһиитигэр бастакы разряды толорон турардаах. 1961-1963 сс. Өлүөхүмэ оройуонугар үөрэнэ сылдьан 100, 200 м сүүрүүгэ, тустууга, саахымакка чемпион, призер буолуталаабыта. Доруобуйатынан эмтиир бырааһа сүүрүү эрэ көмөлөөх диэбититтэн ылата, сүүрүү киниэхэ арахсыспат аргыһа, олоҕун тухары доҕоро буолбута.

Иннокентий Гаврильевич 19 сыл устата тыа хаһаайыстыбатын ыарахан үлэтигэр үлэлээбит, 46 сыл оскуолаҕа учуутталынан, тренеринэн үрдүк таһаарыылаахтык үлэлээбит сүдү киһи. Чөл олоҕу тутуһар, пропагандалыыр, арыгы, табах куһаҕан дьаллыгар чугаһаабатах киһи. Маннык хаачыстыба чахчы спорду, доруобуйаны өрө тутар эдэр дьоҥҥо үтүө холобур буолар. 70 саастааҕар кини маннык диэн этэр эбит: «Саа-ным тухары арыгы, табах диэннэргэ сыттарыгар да турбаппын. Ити барытын түмүгэр чэгиэн сылдьабын, өссө күрэхтэһэбин. Бачча сааска диэри сүүрэ-көтө сылдьар үчүгэйэ сүрдээх. Режими тутуһан туохха барытыгар бэрээдэктээх буолуохха наада. Спорт киһиттэн элбэх түбүгү, сыраны эрэйэр». Кини 1945 сылтан 2008 сылга диэри сүүрүүнэн дьарыктанан элбэҕи ситиспит үрдүк аналлаах. Ол курдук, үрдүк категориялаах тренер, норуот үөрэҕириитин туйгуна, чэпчэки атлетикаҕа, атах оонньуутугар Саха сирин хас да төгүллээх чемпиона, Саха сирин, Дальнай Восток, ССРС икки төгүллээх чемпиона, призера. Кэлин ветераннарга чэпчэки атлетикаҕа Россия 19 төгүллээх чемпиона, СНГ үс төгүллээх чемпиона буолбута. Бастыҥнар кэккэлэригэр аттанан Россия хамаандатыгар киирсэн Греция, Америка, Швеция, Финляндия, ЮАР, Австралия курдук дойдуларга тиийэн аан дойду күүстээх ветераннарын кытта сырсан хайаан да призер буолар эбит.

Иннокентий Гаврильевич саха саарына, Нам уола, Өлүөхмэ күтүөтэ 2002 с. Саха сирин бастыҥ сүүрүгэ, Өлүөхүмэ улууһун бочуоттаах гражданина, «Спорт сайдыытыгар үтүөлэрин иһин» бочуоттаах бэлиэ кавалера. Кини олох очурдарыгар араас моһоллору, күчүмэҕэйдэри туораабыт күүстээх санаалаах, киэҥ көҕүстээх киһи эбит. Айылҕата араҥаччылаан 78 саһыгар дылы сүһүөҕэр сүүрэн республикаҕа ветераннарга 60 м — 8,14 сөк. кэлэн бастакы, уһуну ойууга 3 м 57 ойон үһүс, үстэ төхтүрүйэн ыстаныыга 7 м 56 см көрдөрүүлээх иккис миэстэлээх кыайыыны ситиспитэ.

Иннокентий Гаврильевич Яковлев 40-ча сыл күтүөт буолан Өлүөхүмэ Токотугар олохсуйар. Кэлин сааһыран Дьокуускай куоракка олорор. Дойдутун, Үөдэйин, ханна да сырыттар аатыы, ааттата, ахта-саныы сылдьара. Быыс-арыт буллар эрэ төрөөбүт дойдутугар дьонунсэргэтин көрсөн, сүбэ-ама биэрэн, дойдутун сибиэһэй салгыныттан, өҥ буоруттан күүс-уох ылан барара. Спорт ветераннарыттан кинини чэпчэки атлетикаҕа билбэт, араaһа, суоҕа буолуо. Иннокентий Гаврильевич аата аан дойду биэс континеныгар ааттанан Саха сирин аатырдыбыт чулуу, чаҕылхай киһи. Кини олоҕун тиһэх күнүгэр дылы Саха республикатын норуоттарын 5-с спортивнай оонньууларын «күөх экранынан» долгуйа көрбүтэ.

Кини удьуорун утумнуур, аатын ааттатар үс оҕолоох, алта сиэннээх. Иннокентий Гаврильевич биир дойдулаахтара кини аатынан киэн туттабыт. Иннникитин ыччакка үтүө холобур буолан, үйэлэргэ аатын ааттатар туһуттан үгүс үлэлэр ыытыллыахтара диэн баҕа санаабытын этэбит.

Е.А. ЭВЕРСТОВА,
Үөдэй

Дьиэ кэргэн — иитии кыһата

ТҮҮҢҢҮ РЕЙДЭҔЭ — БОЛҔОМТОНУ

Атырдьах ыйын 10 күнүнээҕи КДН мунньаҕар тэрилтэлэр рейдэҕэ тахсыыларын хонтуруоллааһын туһунан дьүүллэһиилиннэ. Бары нэһилиэктэргэ олохтоох КДН чилиэннэрэ рейдэҕэ тахсан көрүүтэ-истиитэ суох оҕолорун хонтуруоллуулар. Нам селотун баһылыга П.М. Попов от ыйын 21 күнүгэр «Ленскэй нэһилиэк территориятыгар түүҥҥү рейдэлэр графиктарын бигэргэтии туһунан» диэн дьаһал таһааран, «Эҥсиэли» хаһыакка тэрилтэлэр тахсыыларын графигын бэчээттэппитэ. Бу график быһыытынан тэрилтэлэр дьуһуурустубалыы сылдьаллар. Хомойуох иһин, сорох тэрилтэлэр «биһигини олохтоох дьаһалта дьаһайыа суохтаах, куоракка бас бэринэбит» диэн кыттыбаттар. Дьиҥэр, барыбыт оҕолорбут буоллахтара дии. Мунньахха тэрилтэлэр хайдах рейдэлээбиттэрин туһунан отчуоту олохтоох дьаһалталарыгар түһэрэн иһэллэригэр быһаарыыы ылылынна. Онон түүҥҥү өттүгэр хараҥарбытынан, онтон түүнү быһа бэйдиэ сылдьар оҕолор син биир баалларынан, рейдэҕэ болҕомтону күүһүрдэргэ этилиннэ.

Дьиэ кэргэн иитии кыһата буолуохтаах этэ да, оҕолорун ситэ иппэт, көрбөт дьон элбээн иһэллэрэ киһини дьиксиннэрэр. Ыам ыйын 23 күнүгэр Нам с. олорор биир оҕо итирик сылдьан массыына угоннаабыт. Табаарыстарын кучуйбут. Бу буруйугар киниэхэ холуобунай дьыала тэриллибит. Мунньахха аҕата кэлбит. Киниэхэ оҕотун ситэ иппэтэҕин иһин 500 солк. ыстараап түһэрилиннэ. Манна даҕатан эттэххэ, бу ыал улахан уоллара эмиэ хаһан эрэ КДН учуотугар тура сылдьыбыт. Пиибэлээн баран ыал түннүгүн алдьаппыт оҕоҕо оскуолата учуоттан уһуларга ходатайство түһэрбит. Оҕо бэрээдэгэ көммүтүнэн учуоттан уһулунна.

Куораттан чугаспытынан Намҥа атын сиртэн дьон кэлэн олохсуйуута элбээтэ. Бэрээдэктээх дьон кэлэрэ үчүгэй буоллаҕа дии. Ол да буоллар иһэр-аһыыр, үлэтэ суох дьон эмиэ кэлэллэр. Биир иһэр, үлэтэ суох, элбэх оҕолоох дьахтар куораттан кэлэн Намҥа уопсай дьиэҕэ олохсуйбут. Таһынааҕы ыаллара тулуйа сатаан баран сайабылыанньа суруйбуттар. Киниэхэ иһэрин, оҕолорун көрбөтүн уонна кыра оҕотун билбэт дьахтарыгар хаалларан барбытын иһин ыстараап түһэрилиннэ. Социальнай өттүнэн кутталлаах ыал учуокка ылылынна, инникитин көннөрүнэригэр этилиннэ.

19 саастаах уол оскуола оҕотун арыгылаппытын иһин миэрэҕэ тардылынна. Хаһыа да буолан испиттэр. Ыйыталаһыы түмүгэр кини арыгы ылбатаҕа, таксины сакаастаабатаҕа, таксига харчы биэрбэтэҕэ билиннэ. Онтон бу оҕолорго пиибэлэрин такси атыылаһан илдьибит.

В. РЫКУНОВА, КДН чилиэнэ

Оҕону иитиигэ – бүттүүн обществонан

ТҮҮҢҢҮ «СЭРГЭХ» ОЛОХТОН

От ыйыттан саҕалаан саҥа үөрэх дьыла саҕаланыар диэри түүҥҥү рейдэлэр буола тураллар. Ленскэй нэһилиэк баһылыга П.М. Попов бу хамсааһыҥҥа көмөлөөх уонна көдьүүстээх буоларын туһугар, биирдиилээн тэрилтэлэр кытталларын туһунан дьаһал таһаарбыта. Анал график оҥоһуллубутугар, ОДьКХ, улуустааҕы киин балыыһа, пенсионнай управление, библиотека, „Тэтим” аптека уо.д.а. тахсан киэһэ 10-тан түүн 3 чааска диэри уулуссаны бэрэбиэркэлээтилэр. Биһиги эмиэ, бу үчүгэйи эрэ түстүүр хамсааһыҥҥа кыттыһан, аналлаах күммүтүгэр тахсан тугу көрбүппүтүн суруйарга сананныбыт.

Ст. сержант, ППС бөлөҕүн командира В.Л. Винокуровы кытта киэһэ 10 чаастан сокуоннай саастарын туола илик оҕолор мустар сирдэрин кэрийдиуулуссаларбыр а бит. Киин тын уһаты-туосүүрдүбүппүт, түүҥҥү маҕаһыыннары манаабыппыт, иккилии этээстээх уопсай дьиэлэр тиэргэннэрин көрбүппүт түмүгэр, биир да оҕону булбатыбыт. Арай, 12 чаас саҕана спортивнай оскуола таһынан икки кыыс дьаарбайа сылдьалларыгар тохтоотубут. Кэпсэттибит. Ст. сержант сокуоһиннэрэн Онуоха кырбыт. Мин 18 сабу балтээх”, — тэрэ хап-самахтарбыиһэбит, дьиэлээтибит. астаахпын, тым, 14-диэн эппиэтүөрэммит толлубакка оҕуста. Итимыыларын түргэтэтэн, борук-сорукка аҕыйахта барыгылдьыһан сүтэн хааллылар. Кэтэх санаа баарын үрдүнэн, биһиги оҕолорго итэҕэйдибит. Сержант В. Винокуров кэпсиириэн, түүнүн күүлэйдии үөрэммит оҕолор хонтуруол, рейдэ тахсар чааһын билэр буоланнар, 3 чаас кэнниттэн эрэ тахсаллар эбит. Ол оннугар маҕаһыыннар эргин, күлүктээх-хаххалаах сирдэргэ пиибэ иһээччи буолунай. Бииргэ арыгылаан баран, суолга кырбаммыттар да бааллар. Онон түүнүгү Нам күнүскүтээҕэр ордук сэргэх олохтооҕун көрөн итэҕэйдибит. Холобура, „Эҥсиэли” маҕаһыын тиэргэнэ „оргуйан” олорор. Пиибэ ылбыт дьон тута Россгострах дьиэтин олбуоругар киирэн, хаһаайыннар курдук туттан-хаптан астарын аһыыллар эбит. Бытыылкаларын илиилэрин таһынан илгэн баран, өссө ылан иһиэхтэрэ. Ол иһин ити территория олус кирдээх, өрүү бытыылканан, табах хаатынан туолан сытар буолар. Манна, мин санаабар, наадалаах усулуобуйаны тэрийээччилэр дьиэҕэ интэриэстээх дьон бэйэлэрэ буолаллар. Харабыл баара буоллар, мустуохтара суоҕа этэ. Биир маннык бөрүкүтэ суох көстүүлээх сиринэн музыкальнай оскуола уонна прокуратура икки ардыларынааҕы быраҕыллыбыт холодуопкалар буолаллар. Манна ордук оҕолор уонна ыччат мустан пиибэлииллэр эбит. Ону эргиччи ыһыллыбыт сыаналаах пиибэ бытыылкалара туоһулуулуллар.

Онон, төрөппүттэр, оҕолоргутугар саарбах санаа баар буоллаҕына, түүн туран бэрэбиэркэлээн, баҕар пиибэлии барбыттара буолуо... Оҕо түүн утуйа сыппакка тоҕо уулуссаны кэрийиэхтээҕий? Онон куһаҕаны оҥорорго түүн төрүөт буолуон сөбүн умнуман. Оттон тэрилтэлэр, „Оҕону иитиигэ – бүттүүн обществонан” бачыымы өйөөн, рейдэҕэ кыттыһаргытын тохтотуман.

Л. УВАРОВСКАЯ

Сокуону билиэххэ, тутуһуохха уонна туһаныахха

ЭБИИ КӨМӨ КЭЛИЭ ДУО?

(Интервью)

Халаан уутун харчытын тула кэпсэтиилэр, өйдөммөт түгэннэр билигин да тахса тураллар. Атырдьах ыйын 6 күнүгэр харчыларын ылбатах дьон суукка хайдах быһаарсалларын туһунан суруйан турабыт. Аны прокуратура туоххайдах үлэни ыыппытын ыйыталаһарга сананныбыт. Халаан харчыта — өтөрүнэн бүппэт тема буолла. Дьон тоҕо харчыларын ылбатахтарын, эбэтэр тоҕо кыра харчыны ылбыттарын туһунан Нам улууһун прокурорун старшай көмөлөһөччүтэ, 2-с кылаастаах юрист Ж.И. Протопопова кэпсээтэ.

— Жанна Ивановна, халаан уututтан эмсэҕээлээбит уонна көмөнү туһамматах эбэтэр ситэ туһамматах дьонтон төһө үнсүү киирдэ?

— Материальнай көмөнү ылар бырааптаах эрээри испииһэккэ киирбэккэ хаалбыт, материальнай көмө кээмэйин кытта сөпсөспөт, олорор дьиэҕэ сертификат ылбатах 99 киһиттэн сайабылыанньа киирдэ. Бу киирбит 99 сайабылыанньаҕа үгүстэригэр суругунан быһаарыы бэриллибитэ, 2 сайабылыанньа производственнай бэрэбиэркэҕэ сылдьар. 10 гражданин (мантан 9-һа сааһын ситэ илик оҕолор) сайабылыанньатын бэрэбиэркэлээн баран «СР сааскы халаан уутун содулларын суох оҥоруу уонна чөлүгэр түһэрии үлэлэрин ыытыы толорор дирекцията» ГУ-ҕа улуус прокурора 2 представление ыыппыта. Прокуратура быһаарбытынан, бу дьон олорор сирдэригэр регистрациялаах эрээри испииһэккэ киирбэтэхтэрин туһунан дьаһалталарыгар эппиттэр. Бу испииһэк «Нам улууһа» МТ баһылыгынан бигэргэммит уонна миграционнай сулууспаны кытта сөбүлэһиллибит. Ол гынан баран бу дьон биллибэт биричиинэнэн этиллибит государственнай тэрилтэнэн таһаарыллан хаалбыттар этэ. Онон бу представлениелар көрүү стадиятыгар сылдьаллар. Көрүллүбүт представлениелар түмүктэрин туһунан информацияны прокуратураттан билсиэхтэрин сөп. Онтон бу дьоҥҥо представлениелар көрүллүбүттэрин туһунан информацияны билсиэхтэрин сөбүн туһунан прокуратура эппиэти ыыппыта. Нам улууһун прокуратуратынан халаан уутун кэмигэр уу ылбыт дьиэлэригэр олорбуттарын чуолкайдатар олус элбэх гражданскай дьыала быһаарылла сылдьар. Үксүгэр регистрацията суох, испииһэккэ киирбэккэ хаалбыт оҕолор бу дьиэҕэ туочунайдык олорбуттарын туһунан сокуоннай бэрэстэбиитэлларэ сайабылыанньа киллэрдилэр.

— Испииһэккэ киирбэтэх биричиинэлэрэ тугуй?

— РФ правительствотын резервнай фондатыттан материальнай көмөнү ылар бырааптаах дьон испииһэккэ киллэриллибэккэ хаалбыт сүрүн биричиинэтинэн бастайаннай олорор сирдэрин бигэргэтэр тустаах докумуоннара, ол эбэтэр регистрациялара суоҕа буолар. Холобур, гражданнар атын аадырыска регистрацияламмыттар. Онтон малларын-саллларын сүтэрбиттэригэр материальнай көмөнү ылларга сайабылыанньалара атын аадырыска суруллубут. Дьон испииһэккэ киирбэккэ хаалбыт өссө биир биричиинэтинэн, бастайаннай олорор сирдэригэр регистрациялара суоҕа буолар. Сүрүннээн сокуоннай саастарын ситэ илик оҕолор киллэриллибэтэхтэр. «РФ гражданнарын барар-кэлэр көҥүлгэ, РФ иһигэр олорор уонна кэлбит сирдэрин талыыга бырааптарын туһунан» РФ сокуонугар олоҕуран гражданин бастайаннай олорор, кэлбит сиригэр регистрацияланар эбээһинэстээх. Гражданин 7 күн иһигэр регистрацияланыахтааҕын туһунан бырааабыла баар. Өскөтүн гражданин олорор сирин уларыппыт буоллаҕына, 7 күн иһигэр регистрацияҕа эппиэттээх дуоһунастаах дьоҥҥо, ол эбэтэр миграционнай сулууспаҕа тиийэн регистрацияланыахтаах. Онтон сааһын ситэ илик оҕону регистрациялаһын эбээһинэһэ кини сокуоннай бэрэстэбиитэллэригэр-төрөппүттэригэр, иитэ ылбыт дьоҥҥо, опекуннарга о.д.а. сүктэриллэр. Төрөппүттэрин кытта олорор оҕолор олорор миэстэлэригэр регистрацияламматах буоллахтарына, төрөппүттэрэ оҕолоро киниэлэри кытта олороллорун туһунан гражданскай судопроизводство бэрээдэгинэн бигэргэтэр сыаллаах суукка тиийиэхтэрин сөп. Уонна суут быһаарыытын илдьэ олохтоох дьаһалтаҕа тиийиэхтэрин сөп.

Эбии көмө кэлиэ дуо?

нээх дьыала. Резервнэй фонда үбүн кээмэйэ, РФ бюджетин курдук, биир сылга бигэргэнэр. Онон хоромньуну чөлүгэр түһэрэргэ көрүллүбүт бюджетнэй средство кээмэйэ өссө 2010 сылга бигэргэммитэ. Онтон онно уларытыылары киллэрии РФ бюджетнэй кодексынан көрүллүбүт чахчыларга олоҕуран уонна Россия субъега элбэх сөптөөх докумуоннары биэрдэҕинэ оҥоһуллар. РФ резервнэй фондатыттан эбии үбү тыырыы туһунан быһаарыыны РФ правительствота ылынар. Онон харчыларын олох да ылымыахтарын сөп. Дьон бэйэлэрин буруйдарынан көмө харчыны ылбакка хааллахтара дии.

— Бэрэбиэркэ түмүгэр олохтоох дьаһалталар өттүлэриттэн кэһии бэлиэтэннэ дуо?

— Бары сайабылыанньалары бэрэбиэркэлээһин түмүгэр олохтоох бэйэни салайыныы органнарын үлэлэригэр кэһии бэлиэтэммэтэ. Арай биир нэһилиэк баһылыгар сөптөөх докумуоннардаах уонна испииһэккэ киирэригэр толору бырааптаах киһини испииһэккэ киллэрбэтэҕэр представление ыытылынна. Олохтоох дьаһалта оҥорбут испииһэгэр киирбэккэ хаалбыттарын туһунан сайабылыанньалар бааллар. Бэрэбиэркэ түмүгэр бу дьон испииһэккэ киирэлларин туһунан дьаһалталарыгар хойутаан эппиттэрэ эбэтэр олох да эппэтэхтэрэ билиннэ. Онтон испииһэги оҥоруу болдьоҕо 2010 с. ыам ыйын 26 күнүнээҕи 580-р №-дээх республика правительствотын уураах ыһанан быһаарыллыбыта. Маннык түгэннэргэ дьон бэйэлэрэ кыһамматахтарынан прокуратура өттүттэн миэрэ ыларга төрүөт суох.

— Көмө харчы кээмэйин кытта сөпсөспөт дьон баар дуо?

— Оҥоһуллубут көмө кээмэйин кыта сөпсөспөт олус элбэх киһиттэн сайабылыанньа киирдэ. РФ правительствотын 2008 с. алтынньы 13 күнүнээҕи 750 №-дээх уураах олоҕуран мал-сал сороҕо ууга былдьаммыт буоллаҕына, биир дьиэ кэргэҥҥэ 50 тыһ. солк. диэри, мал-сал барыта ууга барбыт буоллаҕына биир ыалга 100 тыһ. солк. диэри материальнай көмө оҥоһуллар. Бу көмө ыксаллаахбыһыы майгы буолбут күүгэр сүтэриллибити чөлүгэр түһэрэргэ саамай наадалаах баайыдуолу атыылаһарга анаан, Россия госкомстатын орто статистическай сыанатыгар олоҕуран оҥоһуллар. Саамай наадалаах баайга-дуолга киһи доруобуйатын харыстыыр, олоҕун хааччыйар дьиэ кэргэҥҥэ туттуллар продовольственнайа суох табаардар кыра набордара киирсэр. Ол эбэтэр федеральнай көмө, олохтоох бэйэни салайыныы органнара баайы-дуолу бэрэбиэркэлээбит даанайдарыттан сиэттэрэн 50, эбэтэр 100 тыһ. солк. кээмэйдээх оҥоһуллар. Сорох дьон актаҕа тутуу матырыйаалларын, өтүйэни, газоносилканы о.д.а. суруттараллар. Бу саамай наадалаахха киирсибэт. Саамай наадалаах баайга-дуолга, малга-салга киирсэр: иһит-хомуос, утуйар таҥас, телевизор, холодильник, чаһы, өтүүк о.д.а.

— Түмүккэр туох өйдөтөр санааны этиэҥ этэй?

— Халаан кэмигэр уу ылбыт дьиэтигэр олорбуттарын чуолкайдатар сыалтан суукка тиийиэххэ наада. РФ гражданскай-процессуальнай кодексын 45-с ыст. олоҕуран, кыайан көрүммэт, сааһырбыт, бэйэлэрин физическэй туруктарынан суукка кыайан тиийбэт дьон интэриэстэригэр эрэ прокурор этэр бырааптаах. Онтон олохтоох дьаһалталарыгар хойутаан биллэрбит, эбэтэр олох да биллэрбэтэх дьон онно-манна үнсэллэрэ туһата суох. Дьон хойутаан эбэтэр олох да докумуоннарын биэрбэтэх буоллахтарына, дьаһалта үлэтигэр кэһии курдук көрүллүбэт. Онон прокуратура маннык түгэҥҥэ кими эмит эппиэтинэскэ тардара сатаммат.

Кэпсэттэ В. РЫКУНОВА

Чөл, чэбдик олох туһугар

АКЦИЯ САЛҔАНАР

Наркотигы утары улуус баһылыгын дьаһалынан, хонтуруолунан сылын аайы күүстээх үлэ ыытыллар. Ол курдук, ыччат отделын начальнига П.В. Абрамов иһитиннэрбитинэн, бу күннэргэ 2 Хомустаах „Үүнэр”диэн сиригэр көлөппүнэни утары ыччат отдела, нэһилиэк лидердэрэ, общественниктар, Нам улууһун студеннарын ассоциациятын чилиэннэрэ, „Үүнэр” үлэһиттэрэ, „Биир ньыгыл Россия” партия уонна полиция кыттыһан көлөппүнэни үргээн, охсон умаппыттар. Уопсайа бу 10-ча га сиргэ көлөппүнэ үүммүтүн уоттаан халлааҥҥа көтүппүттэр.

Бу үгүс дьону куһаҕан дьайтан быыһыыр үтүө, туһалаах үгэс инникитин өссө сайдан, кыаҕыран иһиэҕэ диэн бигэ эрэллээхпит.

А. СЫРОМЯТНИКОВА

Күннэтэ көрөр дьоммут

СПОРТ ПРОПАГАНДИҺА

1 Хомустаах нэһилиэгин спорт дьиэтин директора, «Урожай» ДСО бочуоттаах үлэһитэ, СР физкультура уонна спорт туйгуна Анатолий Михайлович Софронов атырдьах ыйын 20 күнүгэр 55 сааһын туолар.

Анатолий Михайлович республикаҕа спортивнай хамсааһын дьиҥнээх көҕүлээччитин уонна сатабыллаах тэрийээччитин, физическэй культураны уонна спордун, чөл олоҕу актыыбынайдык пропагандалыыр журналист быһыытынан биллэр. Спорт дьиэтин директорын уонна спортсмен быһыытынан нэһилиэгэр уонна улуһугар спорт сайдыытыгар улахан кылааты киллэрбитэ. Спорт дьиэтин истиэнэлэриттэн республика таһыгар киэҥник биллэр 10 РФ спордун маастара үүнэн тахсыбыттара. РФ уонна СР маастарга кандидат нуорматын толорбут уонунан эдэр кэскиллээх спортсменнар бэкыра нэһилиэккэ спорт дьиэтин үлэтин үрдэтэр улахан спортивнай ситиһии буолар. Анатолий Михайловиһы биһиги бэрээдэктээх, үлэһит, эппиэтинэстээх уонна бастыҥ аҕа быһыытынан билэбит. Бииргэ үлэлиир, олорор дьонун ортотугар улахан убаастабылынан уонна аптарытыатынан туһанар.

А.М. Софронов 1956 с. атырдьах ыйын 20 күнүгэр Нам улууһун 1 Хомустаах нэһиилиэгэр төрөөбүтэ. Үлэтин «Нам» соструктурынан саники 20 сыл устаспордун дьиэтин ректорынан үлэдуоһунаска бэйэсалайааччы уонна вхозка спортиҥҥалаабыта. Кэнта 1 Хомустаах профессионал көрдөрдө. Кини нэһилиэгин хамаандата улуус такиадатыгар 11 аҕыанан тахсыбытын иитиллээччипублика уонна таһымнарыгар күрэхтэһиилэргэ көрдөрүүлэри ситолий Михайлович иитиллээччилэрин ситиһиилэриненэн киэн туттар: ССРС спордун маастара Владимир Софронов, Россия спордун маастара, зонатааҕы уонна Бүтүн Россиятааҕы турниردар кыайыылааҕа Николай Константинов, дуобакка Бүтүн Россиятааҕы турниردар хас да төгүллээх кыайыылааҕа Саина Попова, көҥүл тустууга Бүтүн Россиятааҕы уонна аан дойдутааҕы турниردар кыайыылааҕа Айаал Охлопков, Бүтүн Россиятааҕы турнир кыайыылааҕа Евгений Петров, мас-рестлиҥҥэ СР спордун маастара Николай Сысолятин, Сергей Герасимов, Авксентий Муксунов (гиирэ), Петр Ядреев (хотугу многоборье) уонна РФ уонна СР маастарга кандидат нуорматын толорбут 10-тан тахса иитиллээччилэрэ — бу кырдьык сулустаах ааттар, нэһилиэк, улуус, оннооҕор республика киэн туттуута. Кыра нэһилиэк диэтэххэ спортивнай ситиһиилэр киһини сөхтөрөллөр. Анатолий Михайлович улууһун патриотун быһыытынан биллиилээх биир дойдулаахтарын ааттарын үйэтитэргэ элбэҕи оҥордо. Үс сэрии кыттыылааҕа Леонтий Николаевич Неустроев (волейбол) уонна бастакы гроссмейстер Александр Гаврильевич Азаров (дуобат) бириистэригэр турниردары тэрийбитэ. Билигин бу турниردар республиканскай таһымнаах ыытыллаллар. Маны таһынан эмиэ маннык олохтоох турниردар ыытыллаллар.

Анатолий Михайлович Софронов — Россия Журналистарын союһун чилиэнэ. Спорт уонна чөл олох саамай актыыбынай пропагандиһын быһыытынан биллэр. Уһун сыллар усталарыгар улуустааҕы «Эҥсиэли» хаһыаты кытта, 2008 сылтан «Дьулурҕан» хаһыаты кытта үлэлэһэр. «Бастыҥ спортивнай корреспондент» диэн номинацияҕа «Эҥсиэли» хаһыат конкурсун кыайыылааҕа, икки төгүл «Спорт тематыгар бэриниилээҕин иһин» номинация кыайыылааҕа буолбута. 2009 сыл түмүгүнэн «Эҥсиэли» хаһыат бастыҥ корреспондена ааты ылбыта. Кини «Хомустаах» диэн волейбольнай кулуубу тэрийээччилэртэн биирдэстэрэ. Бу волейбольнай кулууп бачааҥҥа диэри улууска уонна республикаҕа волейболга күрэхтэһиилэр актыыбынай кыттааччыларынан буолар. Анатолий Михайлович СахаВА бочуоттаах маастара. 1995 с. СахаВА кинини «СахаВА» волейбольнай кулууп бастыҥ президенин быһыытынан билиммитэ. Бу аакка аҕыйах киһи тиксэр.

Анатолий Михайлович СР физкультуратын уонна спордун туйгуна, «СР физкультура уонна спорт сайдыытыгар үтүөлэрин иһин» бэлиэнэн, СР ыччат политикатыгар министерствотын Бочуотунай грамотатынан наҕараадаламмыта. Ил Түмэн Государственнай Мунньах, Тыа хаһаайыстыбатын министерствотын уонна СР волейболун федерациятын Махтал суруктарынан бэлиэтэммитэ. «Спорт дьиэтин бастыҥ директора» уонна «СахаВА» волейбольнай кулууп бастыҥ президенэ» номинациялар хаһаайына.

Убаастабыллаах Анатолий Михайлович! Эйигин төрөөбүт күнүгүнэн, 55 сааскын туолбут үбүлүөйүгүнэн, тус бэйэҕэр уонна дьиэ кэргэҥнэр саамай үөрүүлээх, сырдык бэлиэ түгэҥнэнэ истиҥник эҕэрдэлиибин. Эйиэхэ доруобуйаны, үөрүүнү уонна бары үчүгэйи баҕарабын!

Николай ГАВРИЛЬЕВ,
үлэ, спорт ветерана, РСФСР
потребкооперациятын туйгуна, Дьокуускай к.

(Төлөбүрдээх төрүөккэ бэчээттэнэр)

Биэс уон сыл усталаах-туоратыгар суруйар, оһуордуур идэ имэҥэр ылларбыт художник-педагог, РФ художниктарын Союһун чилиэнэ, педагогическай үлэ ветерана Федор Федорович Павлов, үтүмэн сыллаах сыратын чөмүччү ойуулуурдьүһүннүүр искусство уһуйуутугар анаабыт учууталлар учууталлара 70 сааһын үөрүүлээх быһыыга-майгыга үлэлиир кыһата бэлиэтээтэ. Үрдүк категориялаах преподаватель, эдэр учууталлар наставниктара Федор Федорович Павлов профессиональнай таһымнаах авторскай программалар автордара. 40 сыллаах айбыт үлэлэрин көрдөрүүтэ үгүс быыстапкаларга Россия араас куораттарыгар: Москваҕа, Омскайга, Улан-Үдэҕэ, Перьмҥа, Хабаровскайга, Владивостокка, Сахалиҥҥа, Златоустка, Мирнэйгэ, Дьокуускайга, итини тэҥинэн хаһыс да төгүлүн республика улуустарыгар кэккэ сылларга тэриллибит быыстапкаларга ситиһиилээхтик кыттан айбыт үлэлэрэ дьон-сэргэ, биир идэлээхтэрин киэҥ араҥатын биһирэбиллэрин ылаллар...

Ол үп боппуруоһунан сибээстээн табыллыбатаҕа. Хойутаан да буоллар үчүгэйкээн альбом таҕыста.

Маннык альбомнары Намнааҕы педколледж 2005 с. таһаартарабыт. Бастакы альбом живопись учууталыгар Петров Г.Г., иккис скульптура учууталыгар, колледж ветераныгар Винокурова Е.Н. тахсыбыттара. К.К. Крыловка сборник тахсыбыта, альбомнары колледж үлэһиттэрэ макеттарын бэйэлэрэ оҥорон Дьокуускайга таһаартарбыппыт. Онтон син уопутуран бу альбоммутун «Бичиктэри» кытта кэпсэтэн Москваҕа таһаартардыбыт. Суруллубут суоруллубат, онон бэйэбит үлэһиттэрбитин үйэтитээри, кинилэр үлэлэрин туһанан студеннары өйсанаа , кэрэ эйгэ айылгытыгар иитээри оҥоробут.

Павлов Ф.Ф. үлэлии сылтэрилтэтин таһымын улаханнык тутан, таһааран кэллилэр. Маннык үөрэх кыһатыгар хаһан баҕарар оҕолор үлэлэрин сыаналааһын, быыстапкалары көрүү, түмүктүүр композициялары, дипломнары салайыыга сөптөөх хайысха биэрэллэриттэн, тулалыыр эйгэ кэрэтин сөпкө көрүүлэриттэн улахан тутулуктаах. Дьэ ол иһин мин Федор Федорович бу үөрэх тэрилтэтигэр уһун сылларга оруолун үрдүктүк сыаналлыыбын.

Биһиги коллегабыт, табаарыспыт Федор Федорович Павлов худуоһунньук да, учуутал да быһыытынан, төһө да 70 сааһын туоллар, бүгүн кини бэйэтин кыаҕын үрдүк чыпчаалын көрдөрөн үлэлии-хамсыы, айа-тута сылдьара барыбытыгар астыныыны аҕалар.

В.ИВАНОВ,
Россия үөрэҕириитин үтүөлээх учуутала,
Уус-Алдан, Нам улуустарын бочуоттаах киһитэ

ҮЙЭ ДУОРААННАРА

СЫАНАБЫЛЛАР

Получил большое удовольствие от работ, представленных на выставке. Покоряет проникновенность художника в пейзажах, портретах, уважительное отношение к национальным традициям, к народной культуре.

Владимир Муругов, г. Москва, 22.09.2000г.

...Учууталбын Федор Федоровиҥы айар быыстапкаҕынан итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибин. Эн айар талаанҥар сүһүөхтээх бэйэм сүгүрүйэн тураммын, айымныы-0лаах үлэни, дьоҥҥун-сэргэҕин аны да үөрдэ тураргар баҕарабын.

Александр, Покровскай художественнай оскуолатын директора, 26.09.2000с.

...Үйэлэр дуораннара быыстапканы көрөн баран, мин норуот талаана баайын, сааскы сир симэҕин курдук өрө үүнэр кыаҕа диринҥин уонна кэрэҕэ тардыһыыта олус сөҕүмэрин ис сүрэхпиттэн сөхтүм, үөрдүм уонна алҕаатым!

Суорун Омоллоон, 01.11.1999с.

...Спасибо за приглашение на вашу новую персональную выставку. Ехал сегодня из Якутска, вспоминая с Николаем... из 1994г. Когда вас приняли наше с ним пожелание рекомендовать, в члены СХ. Вы прекрасно оправдываете свой долг и право художника, педагога общественного деятеля...

Искусствовед Иннокентий Потапов, 29.10.2005г.

ЭҔЭРДЭЛЭР ИТИЭННЭ ИЭЙИИЛЭР

Уважаемый Федор Федорович, секретариат союза художников России от всей души поздравляет вас 70 летием со дня рождения. Желаем вам хорошего здоровья, счастья, благополучия, успехов в творчестве.

Ковальчук, секретариат Кошелева, 31.08.2010г.

Поздравляю с юбилеем, через ваше доброе сердце, золотые руки, мудрые уроки прошло несколько поколений благодарных вам учеников. Желаю вам крепкого здоровья, дальнейших творческих успехов, семейного счастья.

С уважением, Гаврильева Раиса Николаевна

СУРУЛЛУБУТ СУОРУЛЛУБАТ СУРАХТААХ

Федор Федоровичка анаммыт альбом 70 сааһын баттаһа уонна учуутал сылынан тахсыахтаах этэ. Дьар учууталларга, учуутал идэтин саҥа баһылыыр дьоҥҥо холобур буолар. Кини колледжка 40-ча сыл учууталлыырын тухары дьиэ-уот диэбэккэ, общественнай үлэттэн туора турбакка, бириэмэ булан айар үлэнэн таһаарыылаахтык дьарыктанар үлэһит. Элбэх оҕону кэрэҕэ уһуйдаҕа. Сылын аайы дипломнай үлэ салайааччыта. Пленэргэ элбэхтик оҕолору илдьэ сырытта.

Федор Федорович, өссө төгүл 70 сааскын туолбуккунан итиитик-истиҥник эҕэрдэлээн туран, айар үлэҕин хомуйан бастакы альбомҥун таһаартаран бэлэхтиирбитин көр үллээ.

Альбом тахсыытыгар көмөлөспүт бары студеннарга, үлэһиттэргэ, выпускниктарга администрация аатыттан махталбын тиэрдэбин.

Е.В. ЯДРЕЕВА, НПК директора, техническэй наука кандидата

ҮТҮӨ ААТ- СУОЛ КӨМҮСТЭЭҔЭР КҮНДҮ

Ф.Ф. Павловтыын биһиги Нам педучилищетыгар 1971 с. бииргэ үлэлээн кэллибит. Кини мин кэлиэм икки сыл иннинэ Якутскайга художественнай училищены бүтэрэн баран Мэҥэ-Хаҥаласка кулуупка үлэлии сылдьан кэлбит этэ. Онон уруһуй учууталларын бэлэмниир салааҕа балай эмэ билбит-көрбүт, үлэтигэр оннун булбут курдуга, ол эрээри орто анал үөрэхтээх буолан эһиилигэр Владивосток куоракка искусство институтугар киирэн үрдэтинэ барбыта, 5 сыл буолан баран 1977 с. үлэтин саҕалаабыта. Мин 1976 с. наар завуһунан дириэктэринэн үлэлээбит буоламмын кадр боппуруоһугар элбэхтик үлэлэспитим. Ордук ойуулуурдьүһүннүүр искусство учууталлара үрдүк таһымнаахтык натураттан үлэлиири баһылаабыт, айар дьоҕурдаах уонна идэлэригэр бэриниилээх буолалларын ситиһэ сатыыр этим. Ити ирдэбилгэ ордук художественнай институту бүтэрбит, академическэй үөрэхтээх дьон сөп түбэһэллэрэ. Ордук кинилэр ханнык баҕарар оҥоһук үчүгэй эбэтэр итэҕэс өттүн сөпкө сыаналыыр таһымнара олус суолталаах буолара. Ол курдук Федор Федорович Павлов, Евгения Николаевна Винокурова, кэлин Гаврил Гаврильевич Петров, Третьякова Елизавета Ивановна, Колесов Сергей Николаевич уһун сылларга искусствоҕа уһуйар үөрэх

КӨЛҮӨНЭМ БИИР КЭРЭ КИҺИТЭ

Биһиги көлүөнэ олоххо, үлэҕэ тардыһыыбыт, үөрэххэ-билиигэ дьулуурбут, үтүөҕэ-кэрэҕэ баҕабыт күүстээх этэ. Ол биир кэрэхсэбиллээх туоһутунан бүгүн Энгсиэли хочотугар 70 сааһыгар айа-үлэлии олорор художник-педагог, живописец Федор Федорович Павлов дьылҕата, айар үлэтэ буолар.

Кинилиин Якутскайдааҕы художественнай училищеҕа бииргэ алтыһан, армияҕа үс сыл сулууспалаан кэлбитим кэннэ, 1968 с. үөрэнэн бүтэрбиппит.

Оччолорго училищеҕа сэттэ уонча буолан үөрэммиппит. Олус эйэлээх, биир ыал оҕолорун курдук этибит. Үгүспүт Москва, Ленинград, Владивосток куораттарынан художник үрдүк идэтигэр үөрэнэ барбыппыт.

Кэргэннээх, элбэх оҕолоох Федор Павлов арыый хойутуу, учууталлыы сылдьан Владивостокка искусство институтугар үөрэммитэ. Элбэх оҕолоох киһи манна үөрэммитэ эмиэ туһугар хорсун быһыы этэ. Федор Павловы кытта училищеҕа үөрэммит доҕотторо Эдуард Васильев-Россия үтүөлээх худуоһунньуга, Репин аат. Россия гос. бириэмийэтин лауреата, Людмила Слепцова, Николай Павлов, Тимофей Степанов олоҥхону холустаҕа хоһуйбут СР народнай худуоһунньуга, Исай Капитонов, Николай Иннокентьев, Мария Рахлеева, СР искусствотын үтүөлээх деятеллэрэ, саха искусствотыгар бэйэлэрин кылааттарын киллэрдилэр. Онтон Федор Павлов живописец быһыытынан ордук тыйыс кыһыҥҥы айыҥалаах, ынах, сылгы иитээн, бултаан, балыктаан, айа-үлэлии олороллорун кырааска эҥэлгэ өҥүнэн иэйэн-куойан дьүһүйүүлэрэ саха ойуулуур искусствотыгар биир ойуччу түгэн буолан көстөр.

Федор Павлов биир улахан үтүөтүнэн олоҕун бүтүннүү анаан ойуулуур искусство учууталларын үөрэппитэ-иппитэ буолар. Итини аахан кини художник-педагог быһыытынан саха чулуу график худуоһунньугун Алексей Ефстафьевы, Россия художественнай Академиятын член-корреспондена, живописец Артур Васильевы искусство дьикти алыбар аан маҥнай уһуйуута, үөрэтиитэ-такайыыта үрдүк ситиһиилээннэ-үөрэнээччилэрэ улахан, аатырар худуоһунньук буоллулар.

Аҕа саастаах убайым, кэрэ эйгэтигэр бииргэ алтыһан үөрэммит, саха искусствотын туһугар бииргэ үлэлиир доҕорум Федор Павлов, Эн эдэркээн сааскыттан олоҕуҥ аргыһа оҥостубут холоонноох доҕоруҥ, кэргэниҥ Екатерина Павловна иһирэх тапталыгар, сылааһыгар бигэтэн, элбэх оҕолоруҥ, сиэннэриҥ, хос сиэннэриҥ чуопчаарар саҥаларыгар уйдаран, Энгсиэли уйгулаах хочотугар кырааска эҥэлгэ өҥүнэн дуйданан, үйэлэр тухары олор диэн алҕаатаҕым буолуохтун! Эн айар үлэҕинэн биһиги көлүөнэ олоҕо кэнчээри ыччаппытыгар кэрэ кэпсээн, үтүө холобур буола туруохтун! Дом!

Василий БОЧКАРЕВ, СР искусствотын үтүөлээх деятелэ, скульптор

ОҺУОРДАММЫТ ОСПОТ

Мин худуоһунньук Федор Федоровиһы билбитим сүүрбэттэн тахса сыл буолла. Ол тухары кинини ыраас дууһалаах, дьоҥҥо-сэргэҕэ аламаҕай сыһыаннаах, сүрдээх үлэһит, саҥаны көрдүүр, талааннаах худуоһунньук уонна кыһаннылаах педагог быһыытынан билэбин. Федор Федорович кэргэнинээн Екатерина Павловналыын, эмиэ бэртээхэй педагог-худуоһунньуктуун, эйэ дэмнээхтик олорон Намнааҕы педучилищеҕа элбэх ыччаты кэрэ эйгэтигэр угуйбуттара.

Федор Федорович кэлин худуоһунньук быһыытынан сүрдээх таһаарыылаахтык үлэлиир, ол курдук 2007 с. «Үргэл» арт-галереяҕа бэйэтин быыстапкатын ситиһиилээхтик арыйбыта элбэх көрөөччүлээх уонна үчүгэй сыанабыллаах буолбута. 2009 с. НПК выставочнай залыгар бэйэтин коллегаларын, үөрэнээччилэрин көрүүлэригэр анаан аспыта эмиэ улахан кэрэхсэбили ылбыта.

Быйыл Федор Федорович «Жизнь и творчество художника-педагога» диэн бэртээхэй художественнай альбом-каталогын таһаарда. Онуоха Намнааҕы педагогическай колледж сүрүн көмөнү оҥордо. Бу альбому көрө олорон ордук сөбүлээн автор урукку үлэлэриттэн «Наш Максим» (1978с.) диэн хартыыны бэлиэтиэхпин баҕарабын. Маны таһынан, Ф.Ф. Павловы үчүгэй портретист быһыытынан сыаналыахха сөп. Кини оҕолор мэтириэттэрин уонна ветеран оҕонньоттор образтарын кыайа тутан суруйар живописец буолар.

Худуоһунньуктар союзтарын биир эрэллээх уонна талааннаах чилиэнигэр өссө үрдүк ситиһиилэри, дьиэ-кэргэнигэр дьолу-соргуну баҕаран туран, айар үлэтин альбома тахсыбытынан ис-сүрэхпиттэн эҕэрдэлиибин, бары кэрэни, дьолу-соргуну баҕарабын.

Ю.В. СПИРИДОНОВ, Саха сирин худуоһунньуктарын Союһун председателя, Россия үтүөлээх худуоһунньуга, СР искусствотын үтүөлээх деятелэ, Петровскай Академия дьиҥнээх чилиэнэ

КИҺИ БУОЛАР КЭСКИЛ КЭРЧИГЭ АЙЫЛГЫМ ТОРУМА

Аҕам мин кыракый эрдэхпинэ бу орто дойдуттан барбыт буолан, кинини өйдөөбөппүн. Ийэм наһаа наҕыл, үтүө санаалаах, иистэнньэҥ идэлээҕэ. Огдообо хаалан кэлин Иван Степанович Павлов диэн саһыра барбыт, кыра үөрэхтээх киһиэхэ эргэ тахсыбыт. Иитиэх аҕам биһиэхэ, оҕолоругар, киэһээ аайы быыс булан көмүлүөк охох сырдыгар мустан доргуччу кинигэ ааҕарын өйдүүбүн. Ардыгар олоҥхолуура, туойара.

Кыра эрдэхпинэ ыарыһах этим, ону аҕам сахалыы эмтиирэ. Айылҕаҕа, булка бэйэтин кытта илдьэ сылдьара. Саам улахан, бэйэм кыра буоламмын ытарбар табыгастаах ачаах мас оҥорон биэрбитэ. Онон син бултуйар этим. Ийэм сэттис кылааска үөрэнэ сырыттахпына сэллигинэн ыалдьан, баара-суоҕа 36 сааһыгар өлбүтэ. Иитиэх аҕабыт миигин уонна өссө икки кыра оҕолору бэйэтэ көрөн-харайан киһихара оҥортообута. Кыра эрдэхпиттэн уруһуйдуур, ону-маны уһамыта буоларым. Оскуолаҕа үөрэнэрбэр оҕолортон арыылаах лэппиэскэ манныатыгар маһынан оонньуур ат, сыарҕа эҥин оҥортуур буоларым.

Оскуоланы 1960 с. бүтэрбитим. Иитиэх аҕабар: «Куоракка уруһуй үөрэҕэ баар эбит, онно барыахпын баҕарабын»,-диэбиппэр, хап-сабар: «Оннук үөрэх баар буоллаҕына хайаан да бар, дьоҕургун сайыннар»,-диэхтээбитэ уонна тэрийэн ыыппыта. Буочукалары тиэммит таһаҕас тиэйэр массыынаҕа олордон Дьокуускайга атаарбыта. Экзаменнарбын этэҥҥэ тутта ран Дьокуускайдааҕы художественнай училище студена буолбутум. Мин живописка Семен Лаврентьевич Александров диэн учууталга үөрэммитим. Дьаныһан туран дьарыктанарым. Бэһис курска үөрэнэ сылдьан армияҕа ыҥырыллан барбытым. Армия сылларын олус бэркэ атаарбытым, уруһуйдаан, активистаан сылларым аҕыйах хонук курдук ааспыттара.

Үөрэхпин бүтэрэн, Бүтэйдээх культуратын дьиэтигэр директорынан ананан тиийбитим. Нэһилиэк комсомолун сэкэрэтээринэн талбыттара. Кулуубу биир сыл иһинэн төһө кыайарбынан өрө тарда сатаабытым. Ол эрээри кэргэним Екатерина Павловна дэлби ыарытыйан дойдутугар Намҥа барарга күһэллибитэ. Ол иһин мин үчүгэй баҕайытык үлэлээн иһэн, Намныыр буолан хаалбытым. Иккиэн Намнааҕы педагогическай училищеҕа үлэҕэ киирбиппит. Мин икки оҕолоох эрээри, художник буолар баҕаттан 1972 с. Владивостокка культура искусствотын институтугар туттарсан эмиэ студент буолан хаалбытым. Аны кэргэним Хабаровскайдааҕы пединститутка кэтэхтэн үөрэнэ киирбитэ. Билигин өйдөөтөхпүнэ, эдэр буоламмыт, иккиэн харса суох эбиппит. Биэс сылынан үөрэхпин бүтэрбитим.

АЙЫЛГЫ ОЛОХ МЫНДЫРА

Мин сахалыы итэҕэллээхпин, кут-сүр үөрэҕин толору ылынабын, өрө тутабын. Саҥалыы олох үйэтигэр, билигин айымныылаахтык үлэлииргэ, айарга көҥүл тилиннэ. Айааччы ханнык тосхолунан олуктанан үлэлиирин бэйэтин иэйиитинэн сирдэтэр. Төрөөбүт төрүт айылҕаны саха итэҕэлин кытары алтыһыннаран таҥар, айылгыны тиһиигэ, уйулҕа дирин уһуйуутун ситимниир ситэри ситиһиигэ тириэрдэр.

КЭРЭНИ КЭРЭТИК КЭРЭХСИЭХХЭ

ТҮМҮКТҮҮР ДЬУҺҮЙҮҮ

Биллиилээх художник-педагог Федор Федорович Павлов дьоҥҥо-сэргэҕэ дьоһун бэлэҕин, уһун сылларга үлэлээбит сыратын кытта билистибит. Өрөспүүбүлүкэбит бастакы бэрэсидьиэнэ Михаил Николаев бу үөрэнэр кыһа укулаатын уурар ухханыгар: «Бу манна Даадарга Айылгы дыбарыаһа чэчириэҕэ, дьэндэйиэҕэ, кэрэни айыы биһигэ олохтонуоҕа»-диэн арчылаабытын истибитим этэ...

Ити иһэ-истээх этии дорҕооно сүтэ илигинэ, билиҥҥи кэмҥэ дэгиттэр сайдыылаах профессионал-худуоһунньуктар, учуонайдар, технологтар иитиллэн тахсар академияларын киинэ тэнийдэ. Иитии-үөрэтии сүнньэ быһаарыллан тускул чэрчитинэн тутуспут хайысхатынан утумнаахтык, таһаарыылаахтык үлэлииллэр, айаллар. Бииргэ үлэлэспит үөлэннэҕим бу уйулҕаҕа уһаарыллан үлэлиир дьолгун мүччү тутума. Куккун куоттарыма, сүргүн сүтэримэ, ылсыбыт ыраҕын ыпсаран, туппут киистэҕин тупсаран, кэрэни айаргын кэҥэт, тупсар туһалаах үлэҕинэн дьон сэргэ сүгүрүйүүтүнэн туһана тур!

Айылгы эйгэтигэр саҥа сүүрээннэри киллэрии долгунугар уһаарыллан үлэлиир-хамсыыр, айар-оһуордуур олуккун уларытыма, сүтэримэ.

Дьыл-хонук эргиирин кэрэтин, айылҕа уйулҕатын кэрэһэлээн ойуулаабыт үрүҥ күнүҥ утаҕын токурутума, сардаҥатын өлбөөдүтүмэ!

Бэлэмнээтэ Быдый ДЬӨГҮӨР, РФ Суруналыыстарын союһун чилиэнэ, улуус ытык киһитэ

(Төлөбүрдээх төрөөккэ бэчээттэнэр)

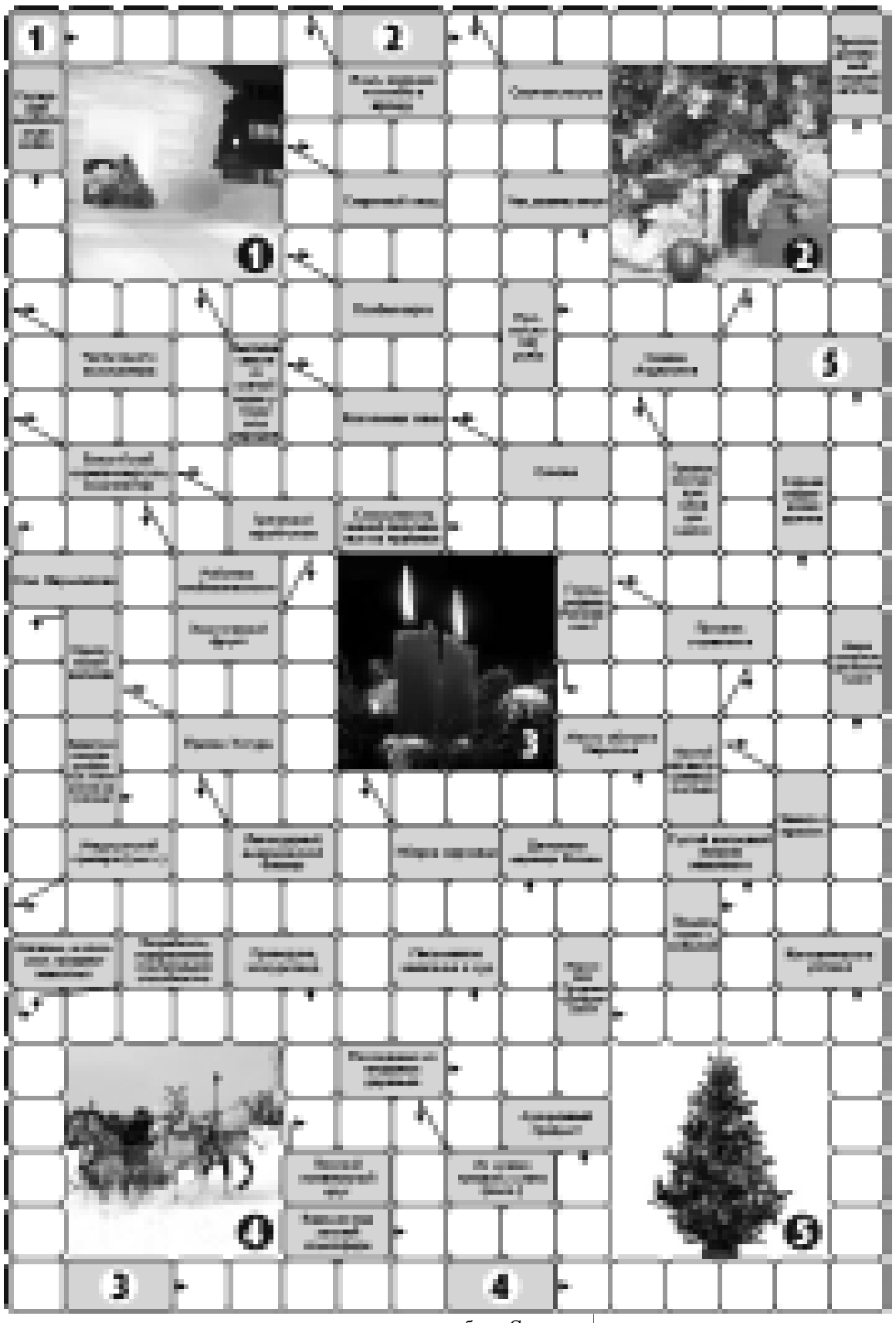

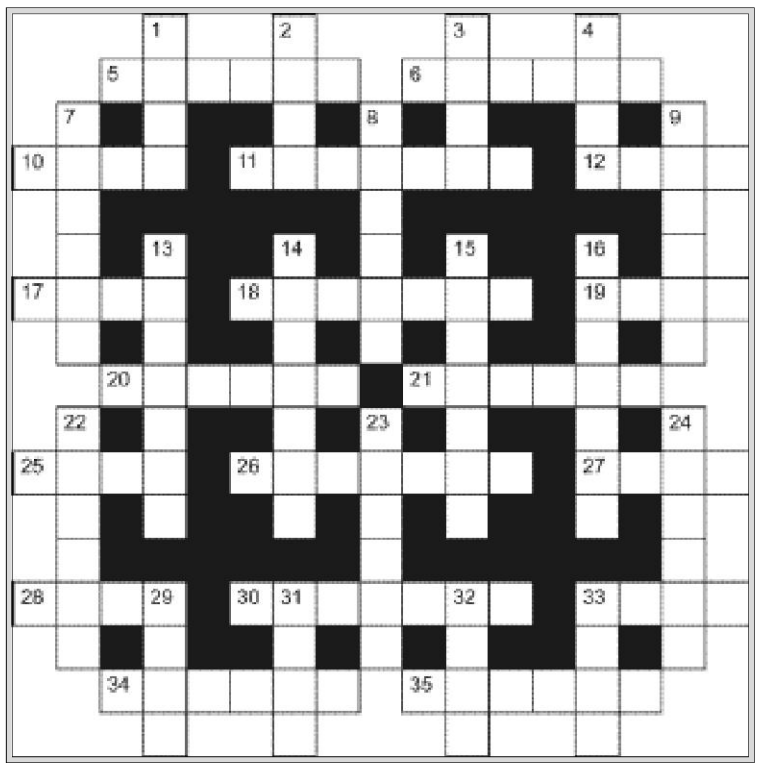

По горизонтали:

5. Уральский «самородок», исчезнувший из Кремля в канун 2000 года 6. Что в небе служит сигналом далёкого пожара? 10. Французский журнал, основанный Роменом Ролланом 11. Какая бюрократическая бумажка имеет смысл «Ждите»? 12. Найти улики возле трупа поможет детективу ... 17. Отец замужней дочери по отношению к родителям её мужа 18. Что призвана предотвратить морилка? 19. Какая смертная казнь грозит тучному скоту? 20. Какое тайное намерение подразумевает коварство? 21. Поделочный камень, который распилить легче, чем разбить 25. Пара музыкальных пропагандисток росписи по коже 26. Соглашение, к коему удалось прийти без вмешательства суда. 27. «Лет десяток с плеч долой, в ... танца с головой» 28. Титул Гленарвана из романа Жюля Верна «Дети капитана Гранта» 30. Какой головной недуг китайская медицина лечит листьями хризантемы? 33. Солёный - у огурца, кислый - у лимона. 34. Музыкальный инструмент с корпусом в виде восьмёрки. 35. Учение, при котором ни Богу свечка, ни чёрту кочерга.

По вертикали:

1. Говорун из «Сказки о тройке» братьев Стругацких 2. И славен будет Пушкин, доколь в подлунном мире жив будет хоть один такой человек 3. Что служит Клондайком для грабителей в масках? 4. Форма слегка помятой физиономии Колобка 7. Какая прочная нитка нужна сапожнику? 8. Недуг, для профилактики которого Парацельс рекомендовал мухомор 9. Как мы назовём яркую вспышку зари, зарницы? 13. «Город контрастов» из кинокомедии «Бриллиантовая рука» Леонида Гайдая 14. Стиральная машина, которая «прослужит долго» (рекламн.) 15. Радикал с точностью до наоборот 16. Этот скептик в любой компании ищет финансовые недостатки 22. Пёс, устроивший необыкновенный кросс в гайдаевской кинокомедии 23. София Михайловна, ставшая суперзвездой российской эстрады 24. Та же мышца, но не от русской, а от латинской «мышки» 29. Машина, про которую с полным правом можно сказать, что «все пути для неё открыты» 31. Окрашивает бутерброды в красный и чёрный цвета 32. Блок с брюссельской штаб-квартирой. 33. Звуковая реакция женщины и мыши от встречи друг с другом.

Ответы на номер 96-97

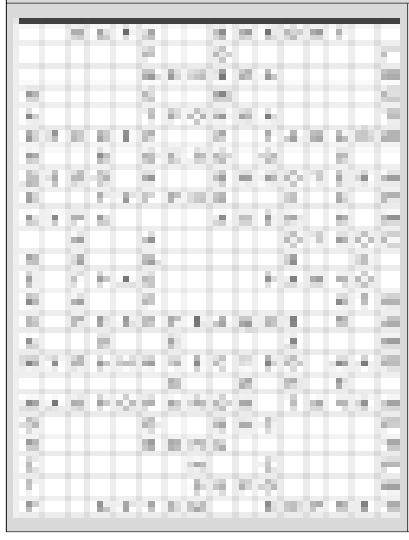

По горизонтали:

5. Небеса. 6. Лакруа. 10. Анод. 11. Тигрица. 12. Трап. 17. Рана. 18. Диаметр. 19. Нить. 20. Наслег. 21. Одышка. 25. Смак. 26. Скаррон. 27. Олев. 28. Блок. 30. Чеканка. 33. Ярка. 34. Лезвия. 35. Братва.

По вертикали:

1. Рейд. 2. Ясли. 3. Заяц. 4. Бунт. 7. Анабас. 8. Драхма. 9. Ракета. 13. Карачки. 14. Сиделка. 15. Стадион. 16. Анекдот. 22. Ампула. 23. Ералаш. 24. Зевака. 29. Крем. 31. Ерин. 32. Карп. 33. Язва.

GISmeteo прогноз погоды Намцы	20.08 СБ	21.08 ВС	22.08 ПН	23.08 ВТ	24.08 СР	25.08 ЧТ	26.08 ПТ
Облачность							
Осадки							
Температура днем°С	+23°	+25°	+26°	+21°	+16°	+11°	+18°
Температура ночью°С	+11°	+10°	+14°	+7°	+6°	+7°	+6°
Давл. мм рт.ст.	750	749	747	748	749	748	744
Влажность %	32	32	32	31	35	75	72
Ветер м/сек	2 ю	2 ю	3 ю	5 з	5 з	1 сз	0 ш
Комфорт °С	+22	+23	+25	+20	+16	+11	+18

Рецепты

АДЖИКА

Састааба: помидор-5кг., моркуоп-2 кг., минньигэс биэрэс-2 кг., луук-2 кг., яблоко-2 кг., аһыы биэрэс-3 уст., чеснок- 3 төбө., мас арыыта- 0,5 ыстакаан, уксус-1 ост. ньуоска, туус, сахар бэйэҥ көрүүгэр.

Аспытын барытын мясорубкаҕа эрийэбит уонна кыра уокка туруорабыт, күүскэ оргуйбакка эрэ кыратык тэбэ туруохтаах. Биир чаас буолан баран туус, саахар, мас арыыта кутабыт. Ол кэннэ өссө чаас аҥара тэбэр, онтон уксуспутун эбэбит, үчүгэйдик булкуйан баран, аспытын араарабыт. Итиилии баанкаларга кутабыт.

ТЕЩИН ЯЗЫК

Састааба: кабачок-3кг., аһыы биэрэс-3 устуука, болгарскай биэрэс-5 устуука, чеснок-100 гр., томатнай паста-700 гр., уу-700 мл., мас арыыта-1 ыстакаан, саахар-1 ыстакаан, туус-3 ост. ньуоска, 9% уксус- 3 ост. ньуоска.

Кабачогу, аһыы уонна болгарскай биэрэстэри, чесногу барытын мясорубкаҕа эриттэрэбит. Дириҥ түгэхтээх миискэҕэ томатнай паастаны, ууну кытан баран орто уокка уурабыт. Соус оргуйдаҕына арыыбытын, саахарбытын, тууспутун уонна уксуспутун кутабыт. Онтон мясорубкаҕа эриллибит оҕуруоппут аһын кутабыт, булкуйабыт, оргуйарын кэтэһэбит. Оргуйбутун кэннэ кыра уокка 40 мүнүүтэ туруорабыт. Сотору-сотору булкуйарбытын умнубаппыт.

„АНКЛ БЕНС” САЛААТ

Састааба: кабачок-2 кг., луук-10 устуука, биэрэс-10 устуука, помидор-1 кг., мас арыыта-1,5 ыстакаан,томатнай соус-1,5 ыстакаан, саахар-1 ыстакаан, туус уонна уксус биирдии ост. ньуоска.

Иһиккэ арыыны, томатнай соуһу уонна саахары кутан оргутабыт. Онтон кубиктыы быыллыбыт кабачогу 10 мүн. буһарабыт, луугу уһун синньигэс гына быһан эмиэ 10 мүн. буһарабыт. Биэрэһи синньигэстик быһан кутабыт, 10 мүн. буһар, 4 чааска араарыллан быһыллыбыт помидору 10 мүн. тэптэрэбит. Тууһу, уксуһу кутан 5 мүн. тэптэрэн баран араарабыт. Баанкаларга кутабыт.

АҺЫЫ КАБАЧОК

Састааба: 3 кг. кабачок, 2 улахан чеснок төбөтө, 1 минньигэс кыһыл биэрэс, 0,5 ыстакаан мас арыыта, 0,5 ыстакаан 9% уксус, 2 ост. ньуоска туус, 2 ост. ньуоска саахар, биирдии тутум укроп уонна петрушка. Кабачогу хаҕыттан, сиэмэтиттэн ыраастаан баран бөдөҥнүк соломкалыы быһабыт, биэрэһи, чесногу кыра гына соломкалыы быһабыт. Барытын булкуйан баран, 2 чаас туруорабыт. Онтон мас арыытын, тууһу, саахары, уксуһу уонна кырбаммыт укробу, петрушканы кутан баран, өссө биирдэ булкуйабыт. Салааппытын баанкаларга кутаммыт 20 мүн. стерилизациялыыбыт уонна хаппахтыыбыт.

Новая секретарша заходит к шефу в кабинет и говорит:

- Господин директор, мне кажется, вас просят к телефону.

Директор смотрит с иронией на нее:

- Что значит, кажется?! Меня просят к телефону или нет?!

- Знаете, - замялась секретарша, - когда я подняла трубку, услышала женский голос, который спросил: "Это ты, мой сладенький поросеночек?"

И вот теперь я не знаю, это вас просят или меня...

* * *

Десять заповедей даны для того, чтобы выбрать из них несколько наиболее понравившихся.

* * *

Ты чего такой уставший и печальный?

- Работа... Работа... Одна работа... Утром и вечером... И все работа...

- И давно ты так работаешь?

- Завтра начинаю.

Знаете ли вы что?

Таланты раскрываются на пятом десятке.

Кстати, ученые также считают, что расцвет интеллектуальной жизни человека, а также его психологические способности полностью способны раскрыться в начале пятого десятка. В сорок лет самое интересное в жизни только начинается. И у мужчин, и у женщин.

Понедельник, 22 августа
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.45 Федеральный судья
11.50 Женский журнал
12.20 Модный приговор
13.20 Детективы
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25 Хочу знать
16.00 Т/с «Обручальное кольцо»
17.00 Жкх
18.15 Т/с «След»
18.55 Давай поженимся!
19.55 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с «Дело было на Кубани»
22.30 Д/ф «Конец эпохи доллара»
23.30 Т/с «Побег»
00.35 Т/с «Безумцы»
01.20 Х/ф «То, что мы потеряли»
03.25 Х/ф «Пожираемые заживо»

Вторник, 23 августа
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.45 Федеральный судья
11.50 Женский журнал
12.20 Модный приговор
13.20 Детективы
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25, 04.30 Хочу знать
16.00 Т/с «Обручальное кольцо»
17.00 Жкх
18.15 Т/с «След»
18.55 Давай поженимся!
19.55 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с «Дело было на Кубани»
22.30 Свидетели
23.30 Т/с «Побег»
00.35 Т/с «Безумцы»
02.25 Х/ф «Малыш-каратист»

Среда, 24 августа
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.45 Федеральный судья
11.50 Женский журнал
12.20 Модный приговор
13.20 Детективы
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25 Хочу знать
16.00 Т/с «Обручальное кольцо»
17.00 Жкх
18.15 Т/с «След»
18.55 Давай поженимся!
19.55 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с «Дело было на Кубани»
22.30 Среда обитания
23.30 Т/с «Побег»
00.35 Т/с «Калифрения»
01.05 Т/с «Безумцы»
02.00 Х/ф «Малыш-каратист - 2»
03.50 Д/с «Жизнь»

Четверг, 25 августа
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.45 Федеральный судья
11.50 Женский журнал
12.20 Модный приговор
13.20 Детективы
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25, 04.25 Хочу знать
16.00 Т/с «Обручальное кольцо»
17.00 Жкх
18.15 Т/с «След»
18.55 Давай поженимся!
19.55 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с «Дело было на Кубани»
22.30 Т/с «Побег»
00.30 Концерт группы U2 в Лос-Анджелесе «360 градусов»
01.45 Х/ф «Малыш-каратист - 3»
03.35 Д/с «Жизнь»

Пятница, 26 августа
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.45 Федеральный судья
11.50 Женский журнал
12.20 Модный приговор
13.20 Детективы
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25 Хочу знать
15.55 Т/с «Обручальное кольцо»
16.55 Жди меня
18.20 Поле чудес
19.10 Давай поженимся!
20.00 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 До Ре. Лучшее
23.20 Х/ф «Жить»
01.55 Х/ф «Горячие новости»
03.25 Х/ф «Мальчишник: Последнее искушение»
05.00 Д/с «Жизнь»

Суббота, 27 августа
06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10, 08.10 Мультфильм
06.35 Х/ф «Забудьте слово смерть»
09.00 Играй, гармонь любимая!
09.45 Слово пастыря
10.15 Смак
10.55 Д/ф «Богдан Ступка. Тот еще перец»
12.15 Среда обитания
13.15 Приговор
14.20 Д/ф «Чудом спасенные»
15.20 Свидетели
16.20 Х/ф «Любовь одна»
18.15 Кто хочет стать миллионером?
19.20 Большой праздничный концерт
21.00 Время
21.15 Х/ф «Человек-паук - 2»
23.30 Х/ф «Шери»
01.10 Х/ф «Тонкая красная линия»
04.10 Х/ф «Ниндзя из Беверли Хиллз»

Воскресенье, 28 августа
05.50, 06.10 Х/ф «Командир корабля»
06.00, 10.00, 12.00 Новости
07.50 Армейский магазин
08.25 Мультфильм
09.10 Здоровье
10.15 Непутевые заметки
10.35 Пока все дома
11.25 Фазенда
12.15 Поединки
14.20 Х/ф «Змеелов»
16.10 Х/ф «Анна и король»
18.50 Творческий вечер Игоря Матвиенко
21.00 Время
21.20 Большая разница. Лучшее
22.25 Yesterday live
23.20 Какие наши годы!
00.40 Х/ф «Афера»
03.10 Х/ф «Толстушки»

РОССИЯ 1

Понедельник, 22 августа
05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Кулагин и партнеры»
13.00, 22.50 Т/с «Тайны следствия»
14.50 Дежурная часть
15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
16.50 Т/с «Все к лучшему»
17.50 Т/с «Институт благородных девиц»
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Каменская - 6»
23.50 Вести+
00.10 Д/ф «Красная Мессалина. Декрет о сексе»
01.00 Профилактика

Вторник, 23 августа
05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Кулагин и партнеры»
13.00, 22.50 Т/с «Тайны следствия»
14.50 Дежурная часть
15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
16.50 Т/с «Все к лучшему»
17.50 Т/с «Институт благородных девиц»
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Каменская - 6»
23.50 Вести+
00.10 Д/ф «Бомба для певца. Владимир Мигуля»
01.00 Профилактика

Среда, 24 августа
05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Кулагин и партнеры»
13.00, 22.50 Т/с «Тайны следствия»
14.50 Дежурная часть
15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
16.50 Т/с «Все к лучшему»
17.50 Т/с «Институт благородных девиц»
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Каменская - 6»
23.50 Вести+
00.10 Д/ф «Тайна гибели маршала Ахромеева»
01.00 Профилактика

Четверг, 25 августа
05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Кулагин и партнеры»
13.00 Т/с «Тайны следствия»
14.50 Дежурная часть
15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
16.50 Т/с «Все к лучшему»
17.50 Т/с «Институт благородных девиц»
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Каменская - 6»
22.50 Исторический процесс
00.25 Вести+
00.45 Профилактика
01.50 Горячая десятка

Пятница, 26 августа
05.00 Утро России
09.05 Мусульмане
09.15 С новым домом!
10.10 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Кулагин и партнеры»
13.00 Мой серебряный шар
14.50 Международный конкурс детской песни «Новая волна-2011»
16.50 Т/с «Все к лучшему»
17.50 Т/с «Институт благородных девиц»
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Юрмала-2011
22.55 Х/ф «Ромашка, Кактус, Маргаритка»
00.50 Х/ф «Ложь и иллюзии»

Суббота, 27 августа
06.00 Х/ф «Пираты XX века»
07.20 Вся Россия
07.35 Сельское утро
08.00, 11.00, 14.00, 20.00 Вести
08.10, 11.10, 14.20 Вести-Москва
08.20 Военная программа
08.50 Субботник
09.30 Городок
10.05 Д/ф «Украинский самурай. Принцип Ступки»
11.20 Х/ф «Гарри Поттер и узник Азкабана»
14.30 Международный конкурс детской песни «Новая волна-2011»
16.20 Субботний вечер
18.15 Десять миллионов с Максимом Галкиным
19.15, 20.35 Х/ф «Зимнее танго»
23.20 Х/ф «Как я провёл этим летом»
01.35 Х/ф «Презумпция невиновности»

Воскресенье, 28 августа
06.00 Х/ф «Ночной патруль»
07.40 Сам себе режиссер
08.25 Смехопанорама
08.55 Утренняя почта
09.35 Сто к одному
10.20 Неделя в городе
11.00, 14.00, 20.00 Вести
11.10 С новым домом!
11.25 Х/ф «Гарри Поттер и орден Феникса»
14.20 Вести-Москва
14.30 Международный конкурс детской песни «Новая волна-2011»
16.20 Смеяться разрешается
18.15 Х/ф «Услышь мое сердце»
20.35 Х/ф «Страховой случай»
22.30 Х/ф «Сильная слабая женщина»
00.20 Х/ф «Властелин колец: Две крепости»

НВК САХА

22 августа, понедельник

17:30 Мультипликационные фильмы
18:15 Великие тайны и мифы 20 века. Тайна *Кометы*
18:45 *Геван*: *Еми-да индери гоҥичивки бивки...*
19:15 *Мин дойдум Дүллүкү* (*Хотун Бүлүү* ТВ)
19:45 *Недвижимость в Якутии*
20:00 *Подробности*
20:30 *Саха Сирэ-Якутия* информационная программа
21:05 *Территория здоровья*
21:20 *Спортинг. Якутская версия* видеофильм
22:05 *Саха Сирэ-Якутия* информационная программа (по г.Якутску)

23 августа, вторник

17:30 Мультфильмы
18:00 Великие тайны и мифы 20 века. Тайна Красного Барона
18:30 *Покорители стихии* (Усть-Янский филиал)
18:55 Кино без барьеров: *Күнү кытта сырсаары*
19:30 *Живые голоса войны*. Огненная дуга. (К Дню разгрома советскими войсками немецко-фашистских войск в Курской битве)
20:00 *Простые истины*
20:30 *Саха Сирэ-Якутия* информационная программа
21:05 *Территория здоровья*
21:30 *Точка кипения*
22:00 *Саха Сирэ-Якутия* информационная программа

24 августа, среда

17:30 Мультфильмы
18:00 Великие тайны и мифы 20 века. Тайна Галиполи
18:30 *Көмүс күҥүн күндү кэм*
19:00 *Нэһилиэгим — мин дьылҕам* (*Јлөөн* ТВ)
19:30 *Вырастай-ка*
19:45 *Этот удивительный мир*
20:00 *Тыа сирэ*
20:30 *Саха Сирэ-Якутия* информационная программа
21:05 *Территория здоровья*
21:25 *Байанай*
22:00 *Саха Сирэ-Якутия* информационная программа

25 августа, четверг

17:30 Мультфильмы
18:15 Великие тайны и мифы 20 века. Тайна Галиполи
18:45 *Мастер на все руки* (*Чароит* ТВ)
19:15 *Күнчээн*: Кэрэ биҥигэ
19:45 *Профессионал+*: профессиональный лицей № 2. Графский берег
20:00 *Баардаах киһи барытыгар баардаах* (*Томпо* ТВ)
20:30 *Саха Сирэ-Якутия* информационная программа
21:05 *Технополис*
21:20 Концерт ансамбля *Сигункан*
22:00 *Саха Сирэ-Якутия* информационная программа

26 августа, пятница

17:30 Мультфильмы
18:10 Великие тайны и мифы 20 века: Тайна *Аполлона 13*
18:40 *Геван*: Спектакль *Легенда о белых волках*
19:10 *Дороообо, кэрэ* (*Томпо* ТВ)
19:40 *Духуобунас форумун көрсе*: суруйааччы Яковлев-Далан
20:10 *Ходуһа суугуна*
20:30 *Саха Сирэ-Якутия* информационная программа
21:05 *Ааспыт олох кэрчиктэрэ*
21:35 *Тыыннаах доҕуһуол көс түһүлгэтэ*
22:00 *Саха Сирэ-Якутия* информационная программа

27 августа, суббота

18:00 *Тарбаахаптыын астыахха*
18:30 *Семья для ребенка* (ТВ *Чароит*)
18:45 *Исти илдьит*
19:20 *Пропеллер*
19:35 *О времени и о себе*: Дмитрий Сорокин
20:10 *Инновациялаах бырайыактар сайдар кэскиллээхтэр*
20:30 *Якутия. День за днем* информационнай биэрии
21:05 *Точка кипения*: к годовщине крушения морского буксира *Алексей Кулаковский*
21:35 *Мааппа*: уус-уран киинэ. (Россиятааҕы Киинэ күүгэр)
22:00 *Саха сирэ. Күнтэн күн* информационнай биэрии

28 августа, воскресенье

18:00 *Полярная звезда*
18:45 *Исти илдьит*
19:20 *Кыталык Куо-2011* (*Майа* ТВ)
19:40 *Уруу алгыһа*
20:00 *Сардаана*: передача с участием солистки оперы Анегины Ильиной
20:30 *Якутия. День за днем* информационная программа
21:05 *Эр киһи — эрэлбит, уол оҕо — кэскилбит*
21:20 *Таптал хампаанньата* уус-уран киинэ (*Хотун Бүлүү* ТВ)

РОССИЯ 2

Понедельник, 22 августа
11.00, 13.20 Все включено
11.50, 00.50 Футбол.ru
12.50, 15.40, 23.30, 06.55 Вести-Спорт
13.05, 03.55, 08.10 Вести.ru
14.15 Гребля на байдарках и каноэ. Чемпионат мира.
15.55 Вести-Спорт. Местное время
16.05 XXVI Летняя Универсиада.
23.45 Профессиональный бокс. Лучшие бои Руслана Чагаева
01.55 Футбол. Первенство России. Футбольная Национальная Лига. «Торпедо» (Владимир) - «КАМАЗ» (Набережные Челны).
04.10, 10.30 Неделя спорта
04.55 Футбол. Чемпионат Англии. «Манчестер Юнайтед» - «Тоттенхэм».
07.05 Наука 2.0. Большой скачок. Альтернативное топливо
07.40 Рейтинг Тимофея Баженова
08.25 Футбол. Премьер-лига. «Локомотив» (Москва) - «Краснодар»

Вторник, 23 августа
11.05, 15.00, 19.15 Все включено
12.00 Рыбалка с Радзишевским
12.20 Наука 2.0. ЕХперименты. Лазеры
12.50, 14.45, 18.00, 23.50, 04.15, 07.25 Вести-Спорт
13.05, 17.40, 04.00, 08.50 Вести.ru
13.20 Рейтинг Тимофея Баженова
13.50, 07.35 Моя планета
15.55 Х/ф «Спартанец»
18.10 Неделя спорта
18.45, 00.05 Александр Поветкин. Перед боем
20.00 Х/ф «Бешеные псы»
21.55 XXVI Летняя Универсиада. Церемония закрытия.
00.40 Профессиональный бокс. Лучшие бои Александра Поветкина
01.40 Х/ф «Деньги на двоих»
04.35, 09.05 Футбол России
05.35, 10.05 Top Gear. Лучшее
06.30 Профессиональный бокс. Лучшие бои Руслана Чагаева

Среда, 24 августа
11.00, 15.10, 18.15 Все включено
11.50, 05.05, 10.05 Top Gear. Лучшее
12.50, 14.50, 18.00, 23.25, 04.15, 07.35 Вести-Спорт
13.05, 17.40, 04.00, 09.45 Вести.ru
13.20, 07.45 Моя планета
16.05 Х/ф «Американский самурай»
19.00 Волейбол. Гран-при. Женщины. «Финал 8-ми».
21.05 Х/ф «Деньги на двоих»
23.40 Футбол России
00.40 Хоккей для «чайников»
01.10 Профессиональный бокс. Лучшие бои Руслана Чагаева
02.15 Х/ф «Выкуп»
04.35 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы
06.05 Профессиональный бокс. Лучшие бои Александра Поветкина
07.00 Александр Поветкин. Перед боем

Четверг, 25 августа
11.00, 14.35, 18.15 Все включено
11.50 Top Gear. Лучшее
12.50, 14.20, 18.00, 23.35, 05.10, 07.25 Вести-Спорт
13.05, 17.40, 04.55, 08.30 Вести.ru
13.20 Вопрос времени. Умный дом
13.50 Наука 2.0. Большой скачок. Альтернативное топливо
15.30 Х/ф «Деньги на двоих»
19.00 Волейбол. Гран-при. Женщины. «Финал 8-ми».
21.00 Александр Поветкин. Перед боем
21.30 Профессиональный бокс. Лучшие бои Александра Поветкина
22.30, 06.25 Профессиональный бокс. Лучшие бои Руслана Чагаева
23.50, 05.30 Удар головой
00.55 Футбол. Лига Европы. Отборочный раунд. «Спартак» (Москва, Россия) - «Легия» (Польша).
02.55 Футбол. Лига Европы. Отборочный раунд.
07.35 Наука 2.0. Большой скачок. Криминалистика
08.05 Страна.ru
08.45 Моя планета

Пятница, 26 августа
11.00, 13.20, 19.40 Все включено
11.50, 10.35 Моя планета
12.50, 14.15, 17.40, 00.15, 04.30, 07.20 Вести-Спорт
13.05, 17.20 Вести.ru
14.30 Удар головой
15.30 Волейбол. Гран-при. Женщины. «Финал 8-ми».
17.55, 21.55 Формула-1. Гран-при Бельгии. Свободная практика.
20.10 Х/ф «Выкуп»
23.45, 04.00, 10.10 Вести.ru. Пятница
00.30, 07.35 Футбол России. Перед туром
01.15, 09.15 Профессиональный бокс. Лучшие бои Александра Поветкина
02.15, 08.15 Профессиональный бокс. Лучшие бои Руслана Чагаева
04.45 Вести-Спорт. Местное время
04.50 Х/ф «Карты, деньги и два ствола»
06.55 Вопрос времени. Суставы

Суббота, 27 августа
11.00, 13.40, 10.30 Моя планета
13.00, 15.05, 17.35, 03.55, 08.00 Вести-Спорт
13.15 Вести.ru. Пятница
14.35 В мире животных с Николаем Дроздовым
15.20, 04.10 Вести-Спорт. Местное время
15.25, 10.00 Индустрия кино
15.55 Х/ф «Выкуп»
17.50 Задай вопрос министру
18.30 Хоккей для «чайников»
19.00 Волейбол. Гран-при. Женщины. «Финал 8-ми». 1/2 финала.
20.50 Профессиональный бокс. Лучшие бои Александра Поветкина
21.55 Формула-1. Гран-при Бельгии. Квалификация.
23.05 Футбол России. Перед туром
23.55 Футбол. Чемпионат Англии. «Челси» - «Норвич».
01.55 Футбол. Премьер-лига. «Ростов» (Ростов-на-Дону) - «Анжи» (Махачкала).
04.20 Профессиональный бокс
08.15 Х/ф «Карты, деньги и два ствола»

Воскресенье, 28 августа
11.00, 13.30, 06.20 Моя планета
13.00, 15.05, 17.15, 05.55 Вести-Спорт
13.15 Рыбалка с Радзишевским
15.20, 06.15 Вести-Спорт. Местное время
15.25 Страна спортивная
15.50 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы
16.25 Магия приключений
17.30 Волейбол. Гран-при. Женщины. «Финал 8-ми». Финал.
21.45 Формула-1. Гран-при Бельгии.
00.10 Футбол. Премьер-лига. «Спартак» (Москва) - ЦСКА.
02.55, 08.10 Футбол. Чемпионат Англии. «Манчестер Юнайтед» - «Арсенал»
04.50 Футбол.ru
09.55 Формула-1. Гран-при Бельгии

Сокуону билиэххэ, тутуһуохха уонна туһаныахха

«ОХОТНИК» ОПЕРАЦИЯ САҔАЛАННА

Атырдьах ыйын 13 күнүттэн алтынньы 31 күнүгэр диэри куска, мас көтөрүгэр, куобахха, туйахтаах кыылларга бултааһын көҥүллэннэ. РФ айылҕаны харыстыыр сокуонун кэһээччилэри булар уонна уодьуганныыр, бултуур сааны хонтуруоллуур, сааны туттууга гражданнар сэрэхтээх буолууларын хааччыйар, кыылысүөлү бултааһын бырааб ылаларын тутуһууну хонтуруоллуур, ойуурга баһаартан сэрэхтээх буолар инниттэн Нам улууһун территориятыгар атырдьах ыйын 12 күнүттэн алтынньы 31 күнүгэр диэри «Охотник» диэн оперативнай-сэрэтэр тэрээһин ыытыллар.

Бу операция сыалынан уонна соруктарынан буолаллар: кыылы-сүөлү бултааһын бырааб ылаларын тутуһууну, ойуурга санитарнай өттүнэн куттала суох буолуу бырааб ылаларын, сааны туттууга куттала суох буолуу бырааб ылаларын, кыра уйуктаах суднолларга дьону тиэйии бырааб ылаларын, бултуур сааҕа документтэрэ, сокуона суох харайылла сылдьар саалары булууну бэрэбиэркэлээһин. Операция биир сүрүн соругунан ойуурга баһаартан сэрэхтээх буолуу бырааб ылаларын өйдөтүү-үөрэтии буолар.

Улуустааҕы полиция лицензиялыыр-көҥүллүүр подразделение инспекторынан атырдьах ыйын 5 күнүттэн милиция старшай лейтенана Потапов Николай Владимирович ананна.

В. РЫКУНОВА

ИЗВЕЩЕНИЕ

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации, информируем о предоставлении в аренду земельных участков из земель населенных пунктов, по адресу:

* Хамагаттинский наслег, с. Крест-Кытыл, ул. Березовая, д. 2, корп. 2, площадью 1300 кв.м под разрешенное использование: ЛПХ (Приусадебный участок).

* Хамагаттинский наслег, с. Крест-Кытыл, ул. М.К. Аммосова, д. 20, площадью 2000 кв.м под разрешенное использование: ЛПХ (Приусадебный участок).

* Модутский наслег, с. Тумул, ул. Аммосова, д. 47, площадью 2500 кв.м под разрешенное использование: ЛПХ (Приусадебный участок).

Из земель сельскохозяйственного назначения, находящихся на территории следующих муниципальных образований:

* Партизанский наслег, с. Партизан, местность ур. Босхосой бургалдьыта, площадью 2 га, разрешенное использование: под сенокос.

Внести изменение адреса в извещении в газете «Энсиэли» от 06.08.2011 г. N 93-94 (10521):

а) ул. Парковая, д. 15/1, считать ул. Парковая, д. 16/1.

Внести изменение адреса и площади земельного участка из земель сельскохозяйственного назначения в извещении в газете «Энсиэли» от 16.07.2011 г. N 84-85 (10512):

а) местность ур. Анхайдаах, площадью 9 га считать как местность ур. Хоптолоох, площадью 6 га.

За справками обращаться в администрации соответствующих наслегов.

VII сессия наслежного совета депутатов муниципального образования «Бетюнский наслег»

РЕШЕНИЕ от 16 августа 2011 года № 20

ОБ УТВЕРЖДЕНИИ СХЕМЫ ИЗБИРАТЕЛЬНОГО ОКРУГА

1. На основании представления избирательной комиссии МО «Бетюнский наслег» об утверждении схем избирательных округов на основании п. 2 ст. 18 ФЗ п. 6 ст. 11 Закона РС(Я) и протокола НСД N 6 от 23 июня 2011 г. утвердить схему 11 мандатного избирательного округа по административно территориальной границе Бетюнского наслега:

1. Наименование округа	Бетюнский
2. Количество избирателей	418
3. Местонахождение ИКМО	Намский улус, с. Бютяй Юрдя, ул. Н. Кириллина , 36, здание администрации МО «Бетюнский наслег»
4. Граница округа	Административно-территориальная граница Бетюнского наслега
5. Телефон ИКМО	23-5-25

2. Опубликовать данное решение в газете «Энсиэли».

3. Контроль за исполнением решения оставляю за собой.

Председатель наслежного совета М.В. МАКАРОВ

ОСТАНОВИСЬ, МГНОВЕНИЕ!

Желаете запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи?

Нет ничего проще – позвоните по телефону ***42-9-48, 89243660623, 89141077316.***

Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

ИП «Замятин А. Т.»

ИҺИРЭХ ТЫПТАР

Тапталлаах күндү кэргэммин, аҕабын, бырааппын, убайбытын, Саха республикатын физкультура уонна спорт туйгунун, Россия Журналистарын союһун чилиэнин, Саха республикатын «Урожай» общество бочуоттаах маастарын **СОФРОНОВ АНАТОЛИЙ МИХАЙЛОВИҺЫ** 55 сааскын туолбут өрөгөйдөөх үбүлүөйүгүнэн ис сүрэхтэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит!

Эн оскуолаҕа үөрэнэр сылларгыттан олоххо, кэрэҕэ, үтүөҕэ тардыһыылаахчынан, спортка, үлэҕэ көхтөөхчүнэн биллэҕин. Нэһилиэккэ, улууска уонна республикаҕа спорт сайдыытыгар киллэрбит кылааккынан киэн туттабыт. Инникитин даҕаны эдэрдии эрчимнээх, үөрүү-көтүү үктэллээх, дьол-саргы тосхоллоох, толкуйдаабыккын тобула, санаабыккын саргылыы сырыт. Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, уҕараабат күүһү, олоххор элбэх чаҕылхай түгэни! Дьиэ кэргэниҥ уонна чугас дьонуҥ сылаас тапталларыгар уйдаран этэҥҥэ сырыт диэн алгыс тылбытын аныыбыт!

Э/к кэргэниҥ, уолуҥ, эдьиийиҥ, бырааттарыҥ, кийииттэриҥ уонна кинилэр оҕолоро, сиэннэрэ Софроновтар

СР физкультура уонна спорт туйгунун, СР «Урожай» общество бочуоттаах үлэһитин, волейболга «СахаВА» бочуоттаах маастарын, РФ Журналистарын союһун чилиэнин, «Энҥсиэли» хаһыат общественнай корреспонденын **АНАТОЛИЙ МИХАЙЛОВИЧ СОФРОНОВЫ — ОНТУОНУ** 55 сааскын туолбут үбүлүөйүгүнэн истиҥник эҕэрдэлиибит!

Эн «Энҥсиэли» хаһыаты кытта ыкса доҕордоһон, спорт сайдыытын нэһилиэнньэҕэ киэҥник сырдатаҕын. Ону 2003, 2005 сылларга «Темаҕа бэриниилээх буолуу иһин», 2006 с. «Спортивнай олоҕу сырдатыы иһин», 2008 с. «Улуус спортивнай олоҕун чулуу сырдатыы иһин» номинациялар кыайыылааҕа буолбутуҥ туоһулуур. 2009 с. түмүгүнэн «Сыл бастыҥ корреспондена» үрдүк ааты ылбытыҥ спортка бэриниилээххин, спорт дьиҥнээх пропагандиһа буоларгын дакаастыыр. Баҕарабыт доруобуйаны, дьиэ кэргэҥҥэр дьолусоргуну, доҕордуу хаһыаккын кытта сибээскин быспакка өссө да спорт кэрэ түгэннэрин сырдата тураргар.

«Энҥсиэли» хаһыат редакциятын коллектива

Убаастабыллаах убайбыт **ЕГОР ИВАНОВИЧ — БЫДЫЙ ДЬӨГҮӨР**, 75 сааскын туолбуккунан ис сүрэхпититтэн эҕэрдэлээн туран маннык тыллары аныахпытын баҕарабыт: 75 саас диэн Эн курдук тугу барытын саталлаахтык, тэрээһиннээхтик (биһиги аҕабыт Аччыгый Уол (Иванов И.Н.) эппитин курдук) айымньылаахтык, ис дуһаттан талааннаахтык, өрө көтөҕүллэн саҕар, арчылыыр алгысчыкка — Ытык кырдьаҕаска саас буолбатах.

Баҕарабыт айар айымньыҥ мэлдьи биһирэнэрин курдук биһирэнэ, эйгэҥ үөрэ-көтө тэнийэрин курдук кэҥии, дьоҥҥо-сэргэҕэ иһиллэ-иэйэ турдун. Дьоһун олоҕу, сылаас сыһыаны, баай байанайы баҕарабыт!

Арбынтан төрүттээх аҕа уһа Ивановтар (Ыһыах дьоно)

Кэргэммин, ийэбитин, кийииппитин, саҥаспытын, Бөтүҥ нэһилиэгин баһылыгын солбуйааччытын, СР үөрэҕириитин туйгунун **ГАЛИНА ПРОКОПЬЕВНА МАРКОВАНЫ** үбүлүөйдээх төрөөбүт күҥҥүнэн итиитик-истиҥник ис сүрэхпититтэн эҕэрдэлиибит!

Баҕарабыт Эйиэхэ:

Саҥаттан саҥа саҕахтар сыдьаайдыннар,
Саҥаттан саҥа сүүрээннэр киирдиннэр,
Саҥаттан саҥа үктэллэр үктэнниннэр,
Саҥаттан саҥа баҕа санааларыҥ туоллуннар,
Доруобай, дьоллоох буол, уһун үйэлэн!

Э.к. кэргэниҥ, оҕолоруҥ, аймахтарыҥ Марковтар, Карамзиннар

Күндүтүк саныыр дьүөгэбитин **МАРКОВА ГАЛИНА ПРОКОПЬЕВНАНЫ** үйэ аҥардаах үбүлүөйүгүнэн долгуйа эҕэрдэлиибит!

Эдэр кэммитигэр үөскээбит доҕордоһуубут, бэйэ-бэйэни өйөөн үтүө үгэспит олохпут устата биһигини арыаллыыр. Олоххор ситиһиини, санаабытыҥ сатанан иһэригэр, тус бэйэҕэр, дьиэ кэргэҥҥэр дьолу, бары үтүөнү, сырдыгы баҕарабыт!

Бөтүҥтэн Куличкиннар, Лукиннар, куораттан Охлопковтар, Намтан Лукиннар

Күндүтүк саныыр саамай кыра балтыбытын, Түбэҕэ олорор, детсадка үлэлиир **НАДЕЖДА АФАНАСЬЕВНАНЫ** 50 сааскын туолар күҥҥүнэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит!

Эн детсадка сэбиэдиссэйинэн, иитээччинэн өр сылларга таһаарыылаахтык үлэлээтиҥ, оҕолор, төрөппүттэр, нэһилиэнньэ махталын ылыаххын ыллыҥ. Олоҕуҥ доҕоро — тапталлаах кэргэниҥ, удьоуруҥ утумнара — кыыстаах уолуҥ, аймахбилэ дьонноруҥ, дьүөгэлэриҥ итии эҕэрдэлэрэ, амарах алгыстара сүргэҕин көтөхтүннэр, сэниэкүүс уктуннар, тус бэйэҥ доруобуйаҥ чэгиэн буоллун, кэрэ сэбэрэҥ кэхтибэтин, мааны майгыҥ тутахсыйбатын диэн алгыспыт бастыҥын аныыбыт.

Эҕэрдэни кытта Хамаҕаттаттан убайыҥ Николай Афанасьевич, саҥаһыҥ Анна Даниловна, кинилэр оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ, Абыйтан эдьиийиҥ Варвара Афанасьевна, күтүөтүҥ Иннокентий Гаврильевич, кинилэр оҕолоро, сиэннэрэ

Куруук ахтар-саныыр, убаастыыр коллегабыт **КЛАРА ГРИГОРЬЕВНА!**

Эйигин 70 сааскын туолар кэрэ-бэлиэ күҥҥүнэн истиҥник эҕэрдэлиибит. Куорат кэрэнарын кыыһа, үөрэҕи бүтэрэн, үлэһит буолан Түбэ нэһилиэгэр ананан үлэлээн, ыал буолан олохсуйан олороҕун. Нэһилиэгиҥ дьонун-сэргэтин, оҕолорун доруобуйаларын туһугар туох баар билиигин-көрүүгүн, сатабылгын, санааҕын ууран туран үлэлээбитиҥ, элбэх кырачааннарга күн сирин көрдөрбүтүҥ. Түбэ сайдарын туһугар общественнай араас үлэлэргэ, коммунист быһыытынан актыыбынайдык кыттаҕын, сүбэ-ама буолаҕын. Дьиэ кэргэҥҥэр бэриниилээх кэргэн, тапталлаах ийэ, эйэҕэс эбээ буолан олоҕуҥ аргыһынаан Виктор Григорьевичтыын оҕолоргутун үөрэттэрэн үлэһит үтүөлэрэ оҥортообуккутуттан үөрэбит.

Баҕарабыт күндү коллегабытыгар, Клара Григорьевнаҕа, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, Эһиги эйэлээх дьиэ кэргэҥнитигэр саҥаттан саҥа ситиһиилэри, үөрүүгүт-көтүүгүт үксүү турдуннар. Оҕолоргут, сиэннэргит тапталларыгар угуттанан, аймах-билэ дьонуҥ ытыктабылынан арыаллаан уһун үйэлэн диэн баҕа санаа бастыҥын аныыбыт.

Эҕэрдэни кытта коллегаларыҥ Т.К. Протодьяконова, Л.Е. Охлопкова

Убаастыыр коллегабытын, 8 N-дээх «Көлүкэчээн» оҕо саадын хаһаайыстыбаннай чааска сэбиэдиссэйи солбуйааччы **БОРИСОВА НАДЕЖДА ВАСИЛЬЕВНАНЫ** үйэ аҥардаах үбүлүөйүгүнэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит!

Үлэ хайа баҕар хайысхатыгар көҕүлээччи, тэрийээччи буолаҕын. Тулаҕын тупсарар, умсугутар, үтүөнү эрэ үксэтэр үтүө санааҕын сыаналыыбыт. Инникитин даҕаны эдэрдии эрчимнээх, дьол-саргы тосхоллоох сырыт. Эн эйэҕэс майгыгар, ахсаабат кыһамньыгар, олоххо дьулуургар махталбытын тиэрдэбит. Баҕарабыт Эйиэхэ, дьиэ кэргэҥҥэр байылыат дьоллоох олоҕу, дьулууру, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны.

8 N-дээх «Көлүкэчээн» оҕо саадын коллектива

Күн күбэй ийэбитин, тапталлаах эбээбитин **СИВЦЕВА АКУЛИНА СЕМЕНОВНАНЫ** 60 сааскын туолар үбүлүөйдээх кэрэ-бэлиэ күҥҥүнэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит!

Күн сирин көрдөрөн, иитэн, үөрэттэрэн, үлэһит дьон оҥортоон, биһиги туспутугар олорон турбат кыһамньыҥ, көмөҥ, түбүгүҥ иһин сиргэ тиийэ сүгүрүйэбит, муҥура суох махтанабыт. Күндү киһибитигэр үтүө санаа үмүөрүстүн, кэрэ санаа кэккэлэстин, күүстээх санаа эҥэрдэстин, ыра санаа ыпсан истин диэн истиҥ санаабытын, алгыспытын этэбит.

Эҕэрдэни кытта уолаттарыҥ, кийиитиҥ, сиэннэриҥ Уйусхан, Вилена

Местная организация Всероссийского общества слепых от всей души поздравляет с 60-летием **СИВЦЕВУ АКУЛИНУ СЕМЕНОВНУ**, проработавшей в организации с 1996 по 2000 год.

Желаем крепкого здоровья, семейного благополучия Вам и Вашим родным, долгих лет жизни

Иһирэх ийэбитин, эйэҕэс эбээбитин **РЫКУНОВА ЕКАТЕРИНА ПЕТРОВНАНЫ** 60 сааскын туолбут үөрүүлээх күҥҥүнэн итиитик-истиҥник ис сүрэхпититтэн эҕэрдэлиибит!

Сүрэхпит сылааһын,
Дуһабыт ырааһын,
Иһирэх тапталбытын,
Улахан махталбытын
Эйиэхэ тиэрдэбит.
Чэгиэн-чэбдик бэйэлээх,
Үөрүү-көтүү үктэллээх,
Сырдык сыдьаай эҥэрдээх,
Алла турар алгыстаах,
Туола турар дьоллоох олохтон,
Күүстээх санаалаах,
Бөҕө туруктаах буол!

Эҕэрдэни кытта оҕолоруҥ, сиэннэриҥ, аймахтарыҥ

«Эт-Ас» ХЭО б.дь. балаҕан ыйыгар 100 төбөҕө саҥа хотон тутуллан киирэринэн уонна эккэ аналлаах герефорд боруодата ынах сүөһү аҕалылларынан ыанньыксыттарга уонна сүөһү көрөөччүлэргэ наадыйар.

Күһүн сүөһүнү өлөрүү кэмигэр «Буойуна сыаҕар» быстах кэмнэ үлэһиттэр: сүөһүнү өлөрөөччүлэр, суббородуукталары ырытааччылар наадалар. Сайабылыанньалары маннык аадырыска тиксэрэҕит: ***Аппааны сэл., Лена уул. 22, үлэ тел. 23-4-36***

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ УЛУУС ОЛОХТООХТОРО!

«Ыраас уу» тэрилтэ **«Куйаас күннэр»** диэн акция биллэрэр. Саҥа атыылаһааччыларга баллоннаах ыраас уу — 600 солк.

Аадырыска тиэрдэн биэрии 12.00 уонна киэһэ 18.00 ч. өрөбүлтэн ураты күннэргэ.

Аппааныга уонна Хамаҕаттаҕа аадырыска тиэрдэн биэрии — 60 солк.

Биһиги аадырыспыт: ***Нам с., Чернышевскай уул. 6 N-рэ, «Секо» маҕаһыын утары***

Үлэлиир чааспыт: ***9.00-тан 18.00 ч. дылы. Өрөбүлгэ 15.00 ч. дылы.***

Аадырыска тиэрдэн биэрии саҥа телефоннара: ***89143001170 уонна 42-6-00.***

«ЫРААС УУНУ ИҺИЭҢ — ЧӨЛ ТУРУКТАНЫАҢ»

КЭРИЭСТЭБИЛ

Күндү кэргэним, тапталлаах ийэбит, эбээбит, хос эбээбит, киэн туттар табаарыспыт, доҕорбут, тыыл уонна үлэ ветерана, Нам улууһун уонна Хамаҕатта нэһилиэгин бочуоттаах киһитэ Еремеева Татьяна Ксенофонтовна ыарахан ыарыыттан сохуччу орто дойдуттан барбыта атырдьах ыйын 15 күнүгэр биир сылын туолла.

Кини 1931 с. ахсынньы 23 күнүгэр Мэҥэ-Хаҥалас оройуонун Дьабыыл нэһилиэгин Арыылаах алааһыгар Н.С., З.В. Борисовтар дьиэ кэргэттэригэр үһүс оҕонон

төрүүр. Ону оҕото суох аймахтара Ксенофон (Сээпээн) Дариялыын кыһыл оҕону иитэ ылаллар. Сотору ийэтэ эрэйдээх өлөөхтүүр, онон аҕата бэйэтэ бүөбэйдээн улаатыннарар, сэрии, сут-кураан ыар кэмигэр Таня кырдьаҕас аҕатынаан колхоз араас үлэтигэр үлэлээн оччотооҕу оҕолор тэҥэ буһар-хатар. Онтон аҕата 2 оҕолоох тулаайах Татьяна Егоровнаны кэргэн ылан Сээпээннээх дуо дэтэн холобурга сылдьар ыал буоланнар дьоһун олоҕу олороллор.

Таня 8-с кылааһы бүтэрээт 1949 с. тыа хаһаайыстыбатын техникумугар үөрэнэ киирэр. 1953 с. зоотехник үөрэҕин бүтэрээт Уус-Алдан оройуонун Мичурин аатынан колхозка зоотехниктыыр, колхоз солбуйааччы председателинэн үлэлиир. Онно кини үлэҕэ бэриниилээҕин, кэскиллээх салайааччы буолуоҕун партия райкома таба көрөн комсомол райкомугар 1956 с. инструкторынан, онтон II уонна I секретарынан үлэлэтэр. 1959 с. кэргэнин үлэтинэн сибээстээн Нам оройуонун Хамагатта Ленин аатынан колхозка идэтинэн зоотехниктыыр, партком солбуйааччы секретара буолар. Манна да Намнааҕы партия райкома тэрийэр дьоҕурдаах киһини 1961 с. райком III-с, онтон 1962 с. II секретарынан талаллар.

Оройуоннар холбоһууларыгар (1963-65 сс.) Средне-Ленскэй оройуонун партийнай-государственнай комитетын председателинэн үлэлиир. Оройуоннары бөдөҥсүтүү уурайбытын кэннэ партия Намнааҕы райкомун тэрийэр отделын сэбиэдиссэйинэн үлэлии олорон улаханнык ыалдьар. Ити кэмтэн ыла араас партийнай-советскай үлэлэргэ, ол иһигэр Ленскэй сельсовет председателинэн алта сыл (1971-76 сс.) үлэлиир. Манна село олохтоохторугар умнуллубат өйдөбүлү хаалларар. Селону көҕөрдүүгэ (маһы олордууга, палисадниктары тэрийиигэ, сибэккинэн симээһиҥнэ) уонна бөҕү-саҕы ыраастааһыҥҥа нэһилиэнньэ бары олохтоохторун үмүрү тардан улахан үлэни ыытар, тэрилтэлэр бары субуотунньукка утумнаахтык тахсалларын ситиһэр. Онно кини депутаттарыгар ордук махтанар буолара. Ол курдук кинилэр ким биэрэккэ, село таһыгар бөҕү тохпутун булан дакаастаан буруйдаахтарынан бэйэлэринэн төттөрү сыбаалкаҕа илдьэллэрин ситиһэллэрэ. Село таһынааҕы тыаларга сыыйа саҥа уулуссалар үөскээһиннэригэр усулуобуйа тэриллибитэ.

Татьяна Ксенофонтовна сэбиэскэй былаас эстиэр диэри «Знание» оройуоннааҕы обществотын секретарынан үлэлээбитэ. Манна кини куораттан улахан учуонайдары таһааран нэһилиэнньэҕэ араас темаларга лекция аахтарара. Политкүҥҥэ оройуон нэһилиэктээҕи бары агитпууннарыгар лектордары тэрилтэлэр автомассыыналарынан хааччыйан (ол кэмҥэ массыына аҕыйаҕа) агит-маассабай үлэни үрдүк таһымҥа ыытыһара. Кини Бүтүн Союзтааҕы «Знание» общество IX съезһигэр республикаттан делегатынан талыллан аатырар «Георгиевскай» дыбарыаска улуу учуонайдар тылларынөстөрүн истибитэ, эҕэрдэлэспитэ.

Биһиги ийэбит орто дойдуга кэлбит иэһин толору төлөөн барда. Ол курдук күн сиригэр үс оҕону төрөтөн, атахтарыгар туруоран үлэһит дьон оҥорон, сиэннэрин, хос сиэнин көрөн-истэн, истиҥ, эрэллээх кэргэн, амарах ийээ-эбээ, дьиэ бастыҥ хаһаайына буоларын көрдөрөн барда. Онтон биһиги, хотоҥҥо-хонтуораҕа бииргэ үлэлээбит, ыаллыы олорбут-бодоруспут табаарыстара, доҕотторо кэргэнин, оҕолорун, сиэннэрин кытта бииргэ олус ыраас дуураах, сэмэй чиэһинэй үлэһити, барыга дьоҕурдаах мааны киһибитин Татьяна Ксенофонтовнаны, дьиҥ-чахчы Далбар Хотуну олус суохтуубут, баарбыт тухары ахта-саныы, холобур оҥосто сылдьыахпыт. Кини биһигини сырдыкка-үтүөҕэ ыҥыра туруо.

Кэргэнэ, оҕолоро, сиэннэрэ, табаарыстара, доҕотторо

БИЛЛЭРИИЛЭР

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ НАМСКОГО РАЙОНА!

23 августа 2011 г. в актовом зале отдела внутренних дел по Намскому району (с. Намцы, ул. Чернышевского, 36) с 11 до 14 часов руководитель следственного управления Следственного комитета Российской Федерации по Республике Саха (Якутия) генерал-майор юстиции Мезрин Олег Александрович ведет личный прием граждан Намского района. Предварительная запись граждан на прием производителя по тел.: ***43-0-02, (41144) 41-4-37 или по адресу: с. Намцы, ул. Чернышевского, 36.***

Компания **«Будимир»** предлагает услуги для участия на электронных торгах:

* электронная цифровая подпись, Крипто-Про, Rutoken, установка (9000 р.);

* аккредитация на пяти торговых площадках (1 площадка — 1000 р.);

* сопровождение на торгах

Также предоставляет программу «Такском» для обмена электронными документами с территориальными органами ФСС, ПФР и ИФНС.

Контакты: ***г. Якутск, ул. Дзержинского, 23, офис 311, тел. 735-352, 219-707***
Web-сайт: www.будимир.рф
Электронная почта: zaobudimir@yandex.ru

В ГОУ «Профессиональный лицей N 2» **требуется** фельдшер с высшим или средним специальным образованием.
Тел. 23-0-41

Продается 2-хэтажный частный дом с усадьбой (2011 г. постройки) 8х8 по ул. Ленская, 69, котельная 6х8, гараж на 2 машины 8х8.
Тел. 89644224795, 89141022877

D

МИНИ МАКСИ
магазин детской одежды

г.Якутск ул.Пояркова, 20
(«Мясной двор») 3 этаж
(найти нас нетрудно - наш ТЦ прямо за Цирком)
тел: 26-37-26

Всегда в ассортименте одежда для детей от 0 до 12 лет российских производителей:

* Маленькая фея
* Главсказка
* Cherubino
* Crockid
* Оранжевый верблюд

- отличное качество по разумным ценам!

Вырежи это объявление и получи 10% скидки на весь ассортимент!

Продам доски 25 мм (сухие, сосна), 7м3, а/м Ока 1999 г.в., цены договорные.
Тел. 89141051822

Продаю сруб дома с участком в с. Хамагатта, газ подведен.
Тел. 89243685865

Хамаҕаттаҕа киин отопленииелаах секционнай гаражтарга миэстэ **атыылыыбын.**
Тел. 89241714308

Продаю 2-хкомн. квартиру в 4-хквартирном доме в с. 1 Хомустах (газ, телефон, документы в собственность).
Тел. 89241715769

Көччүгэ уһаайба **атыылаһабын. Суһаллык.**
Тел. 89141147266

Продаю Тойота Пробокс 2003 г.в., 4 вд, 210 без торга.
Тел. 89142258788

Продаю УАЗ-тент 1997 г.в., 100 тыс. руб. или меняю на лодочный мотор.
Тел. 89644242362

Срочно продаю ГАЗ-2410, газ-бензин в хорошем состоянии.
Тел. 89241775343

Продаю УАЗ-санитарка, 2005 г.в.
Тел. 25-0-73, 89248711941

Услуги грузовой иномарки.
Тел. 89243661967, 89841160270

Требуется няня с сан. книжкой (ребенку 4 года).
Тел. 89142617523

МАХТАЛ

Бу аанан эрэр сайын биһиги дьиэ кэргэҥҥэ улахан сүтүү аҕалла, биһиги сүрэхпитигэр ыар бааны хаалларда. От ыйын 11 күнүгэр тапталлаах оҕобут, күндүтүк саныыр быраатым, убайым Казанов Сашок баара-суоҕа 21 сааһыгар соһумардык күн сириттэн, биһиги кэккэбититтэн туораата. Оҕобут кылгас олорон ааспыт олоҕун тиһэх суолугар атааррага күүс-көмө, тирэх буолбут бэйэбит бииргэ төрөөбүттэрбитигэр, хаан-уруу аймахтарбытыгар, оҕобут бииргэ үөрэммит үөлэһиннээхтэригэр, атастарыгар, бэйэбит табаарыстарбытыгар, ыаллыы олорор доҕотторбутугар, «Сахателеком» уонна «Электра» маҕаһыын администрацияларыгар, коллективтарыгар улахан махталбытын тиэрдэбит.

Казановтар дьиэ кэргэн

Улуустааҕы үөрэх управлениета, профсоюз комитета Нам улууһун Хатас нэһилиэгин олохтоохор Ширяев А.П., оҕолоругар, аймахтарыгар Е.П. Сивцев аатынан II Хомустаах орто оскуолатын интернатын үлэһитэ
ШИРЯЕВА Матрена Николаевна
ыараханнык ыалдьан олохтон туораабытынан дириҥ кутурҕаннарын тиэрдэллэр.

Таптыыр уолбут, убайбыт
ЛУКАВИН Василий Васильевич
бу ый 15 күнүгэр соһумардык, хомолтолоохтук күн сириттэн суох буолбутун бары аймахтарыгар, билэр дьонугар, табаарыстарыгар дириҥник курутуйан туран иһитиннэрэбит.
Ийэтэ, аҕата, быраттара, балтылара, күүөттэрэ

Истиҥник саныыр доҕорбутугар, табаарыспытыгар Ширяев Афанасий Пиковичка, кини дьиэ кэргэнигэр, бииргэ төрөөбүттэригэр тапталлаах кэргэнэ, ийэлэрэ, саҥастара
ШИРЯЕВА Матрена Николаевна
соһумардык күн сириттэн туораабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит. Аһыгытын тэҥҥэ үллэстэбит.
II Хомустаах 8 кыл. оскуолатын 1977 с., Хамаҕатта орто оскуолатын 1979 с. бииргэ үөрэнэн бүтэрбиттэриҥ

Убаастыыр бииргэ үлэлиир коллегабытыгар Иванова Анна Семеновнаҕа уонна кини дьиэ кэргэттэригэр, бары аймахтарыгар бииргэ төрөөбүт эдьиийэ, Партизан олохтоохо
НИКОНОВА Анастасия Семеновна
уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Хамаҕатта 1 N-дээх д/с коллектива

Өр сылларга бииргэ үлэлээбит коллегабытыгар Ширяев Афанасий Пиковичка тапталлаах кэргэнэ, оҕолоругар истиҥ ийэлэрэ
ШИРЯЕВА Матрена Николаевна
ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
II Хомустаах ветеринарнай лечебницаҕа бииргэ үлэлээбит коллегалара

Күн күбэй ийэбит, ийэҕэс эбээбит, хос эбээбит, тыыл ветерана
АЗАРОВА Мария Павловна
б.дь. атырдьах ыйын 16 күнүгэр 93 (95 бэйэтэ этэринэн) сааһыгар ыарахан ыарыы кэнниттэн бу орто дойду олоҕуттан өлөн туораабытын бары аймахтарбытыгар, билэр дьонугар дириҥник курутуйан туран иһитиннэрэбит.
Оҕолоро, кийиитэ, хос сиэннэрэ, күүөттэрэ, сиэннэрэ

Убаастыыр ветеран учууталбытыгар Дария Константиновнаҕа, коллегаларбытыгар Нина Никитичнаҕа, Егор Константиновичка, Анисия Васильевнаҕа, Сергей Семеновичка, Микаэлла Владимировнаҕа тапталлаах убайдара, таайдара, күүөттэрэ, Бөтүҥ нэһилиэгин ветеран үлэһитэ
ЭВЕРСТОВ Константин Константинович
ыалдьан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Е.С. Сивцев-Таллан Бүрэ аатынан Бөтүҥ орто оскуолатын коллектива

Элбэх оҕо тапталлаах ийэлэрэ, күндү эбээлэрэ, хос эбээлэрэ, ыкса ыалбыт
АЗАРОВА Мария Павловна
ыалдьан орто дойду олоҕуттан туораабытынан оҕолоругар, кийиитигэр, күүөттэригэр, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Ыалларгыт Осиповтар, Поповтар, Романовтар, Харитоновтар, Матвеевтар

Нам улууһун кырдьаҕастар уонна инбэлииттэр интернат-дьиэлэрин олохтоохо, үлэ ветерана
ЭВЕРСТОВ Константин Константинович
бу сыл атырдьах ыйын 14 күнүгэр 72 саһыгар ыалдьан өлбүтүнэн аймахтарыгар, бары билэр дьонноругар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Нам улууһунааҕы инбэлииттэр уонна кырдьаҕастар интернаттарын коллектива

Күндү эдьиийбит, Кыһыл Дэриэбинэ олохтоохо
КОРЯКИНА Анна Егоровна
уһуннук, ыараханнык ыалдьан күн сириттэн барбытынан уолугар, кийиитигэр, кыыһыгар, сиэннэригэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Евстафьевтар дьиэ кэргэттэрэ

Убаастыыр коллегабытыгар Сергучева Людмила Гаврильевнаҕа, оҕолоругар, чугас дьонноругар тапталлаах кэргэнэ, аҕалара, эҥээлэрэ
ШЕРГИН Глеб Васильевич
күн сириттэн хомолтолоохтук өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Партизан маслосыаҕын үлэһиттэрэ

Хатыҥ Арыы нэһилиэгин Кыһыл Дэриэбинэ олохтоохо, үлэ ветерана
КОРЯКИНА Анна Егоровна
уһун, ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан уолугар Корякин Иван Афанасьевичка, оҕолоругар, сиэннэригэр, чугас аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
2 N-дээх Профессиональнай лицей администрацията, профкома

Якутский институт экономики
Санкт-Петербургского Университета
Управления и Экономики

Лицензия АА № 003544 Регистрационный номер № 3540 от 03 июня 2010 г. действительна по 30 декабря 2015 г. Свидетельство о государственной аккредитации АА № 001372 от 23.06.2008г. Регистрационный номер № 1339

ПРОДОЛЖАЕТСЯ НАБОР на ЗАОЧНУЮ форму обучения по программам высшего профессионального образования

Направления бакалавриата:
МЕНЕДЖМЕНТ
ЭКОНОМИКА
СОЦИАЛЬНАЯ РАБОТА
ТУРИЗМ
ДОКУМЕНТОВЕДЕНИЕ И АРХИВОВЕДЕНИЕ

ПРОДОЛЖАЕТСЯ ПРИЕМ на ОЧНУЮ и ЗАОЧНУЮ форму обучения по программам среднего профессионального образования по специальностям:

БАНКОВСКОЕ ДЕЛО	Специалист банковского дела
СТРАХОВОЕ ДЕЛО	Специалист страхового дела

Срок обучения 1г.10м. – очная форма, 2г.10м. – заочная форма
Выпускники очной формы далее продолжают обучение по ускоренной форме выбранного направления бакалавриата.

Обучение и защита дипломных проектов в г.Якутске
Диплом о высшем образовании государственного образца
Существует дистанционная форма обучения
Курсы профессиональной переподготовки кадров
Отсрочка от армии

Адрес ЯКУТСКОГО ИНСТИТУТА ЭКОНОМИКИ:
г.Якутск, ул.Халтурина, 22/1
Телефоны для справок: 43-90-34, 43-91-21, 47-01-72,
факс: 43-98-89
e-mail: sakhaime@mail.ru, www.sahame.ru,
http://ame.yakutia.biz

Редактор э.т. В.Н. РЫКУНОВА

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — **41496**; ; бухгалтерия — **41141**; факс — **41141**; редакционнай- издательскай ситим —**41332**

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Э сиэли» хаһыат редакцията» государственнай учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ сокуоннарын тутуһуону хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Госкомитетын СР региональнай управлениетыгар 2010 с. атырдьах ыйын 13 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №ТУ14-0114.**

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэҕитин, дьиэҕит аадырыһын чопчу ыйы . Редакцияҕа киирбит суруктар төннөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатыныын мэлдьи биир буолбат.**

***“ЭҢСИЭЛИ”* - Нам улууһун хаһыата.**
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложнай уул. 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Э сиэли» хаһыат РИС талылынна, та ылынна уонна бэчээттиир сыаҕар бэчээттэннэ.
Аадырыһа: Нам сэл. Заложная уул. N4
Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лиис
Көҥүл сыананан атыыланар
Индексэ — 54889. Тираһа — 1857
Бэчээккэ илии баттаныытын графига — 12:00 ч. 19.08.2011 с.
Бэчээккэ илии баттанна —11:20 ч. 19.08.2011 с.